

bijlage

Moties, toezeggingen en aanvullende
verzoeken

Datum
7 december 2023

Ons kenmerk
5138452

Bijlage nummer 2
Horend bij Tweede Halfjaarbericht politie 2023

Inleiding

In deze bijlage wordt ingegaan op een aantal moties, toezeggingen en aanvullende verzoeken vanuit uw Kamer. Het gaat hierbij om de volgende onderwerpen:

1. Politie-inzet bij demonstraties
 - Toezegging mondelinge vragenuur 12 september 2023 delen protocol meldingen aan Veilig Thuis
2. Gegevensvergaring openbare orde
 - Toezegging commissiedebat Criminaliteitsbestrijding van 11 oktober 2023 inzake update bevoegdheden politie gegevensvergaring openbare orde
3. Discriminatie, Racisme en VIK
 - Toezegging informeren over de mogelijkheid voor de Inspectie Justitie en Veiligheid om op te treden als extern instituut voor monitoring plan van aanpak uitsluiting, discriminatie en racisme
 - Motie lid Azarkan c.s. 9 mei 2023 over structurele training leidinggevend, begeleiders en docenten
 - Sociale agenda 2023-2027
 - Toezegging Dertigledendebat 9 september 2021 inzake handelingskader professioneel controleren Politieacademie
 - Motie lid Azarkan 7 juli 2022 inzake stand van zaken update MEOS / ProCo-data analyse
 - Motie lid Azarkan 7 juli 2022 inzake onafhankelijke klachtenprocedure
4. Geweld tegen hulpverleners
 - Motie leden Agema en Haga 18 januari 2023 inzake opvolging aangiftes van agressie tegen zorgmedewerkers
 - Toezegging Commissiedebat Politie 19 maart 2023 inzake stand van zaken onderzoek naar 200% strafeis bij geweld tegen hulpverleners
5. Politiecapaciteit
 - Modernisering sterktebegrip
 - Toezegging Commissiedebat Politie 6 juli 2023 inzake arbeidsmarktstrategie
 - Toezegging Commissiedebat Politie 6 juli 2023 inzake tekorten wijkagenten in de basisteams
 - Toezegging Commissiedebat Politie 6 juli 2023 inzake informeren over nationaliteitsvereiste bij de politie

- Toezegging Commissiedebat Politie 6 juli 2023 inzake formatie, bezetting, en inzetbaarheid agenten
 - Motie lid Michon-Derkzen 6 juli 2023 inzake modernisering regeling administratief-technische functie met behoud van executieve status
 - Motie lid Bikker 8 december 2022 inzake balans commerciële baten en maatschappelijke lasten commerciële evenementen
 - Beleidsreactie Recht van Klagen
6. BOA's
- Motie van het lid Van Dam ten aanzien van verkeershandhaving door boa's
 - Toezegging domein overstijgend werken door gemeentelijke boa's
 - Motie van het lid Michon-Derkzen over in het halfjaarbericht politie melding maken van het aantal lopende aanvragen voor een wapenstok
7. Politieacademie
- evaluatie ZBO Politieacademie
8. Gewelddsmiddelen
- Toezegging Tweeminutendebat Politie 7 december 2022 inzake schriftelijke reactie over bewapening ME (rapport less lethal weapons)
9. Camera's
- Toezegging Kamerbrief 24 februari 2023 inzake inzetkader Gezichtsherkenning
10. Heimelijk werk
- Voortgang implementatie aanbevelingen Commissie Sorgdrager
11. Tapsysteem
- Vernieuwing tapsysteem
 - CIO-bevragingen bij persoonsvermissingen
12. Zeden
- Update werkvoorraad, formatie en bezetting
 - Motie Helder 28 juni 2023 inzake het ruim voor de inwerktreding van de wet seksuele misdrijven beschikbaar stellen van gelden aan de politieorganisatie
 - Toezegging plenaire debat Wet seksuele misdrijven 28 juni 2023 meer informatie over de online-opsporingsstrategie seksuele misdrijven
13. Verkeer
- Motie leden Helder en van Nispen 19 mei 2022 inzake aanpak verkeersshuffters en toezegging commissiedebat Verkeersveiligheid en wegen 6 december 2022 inzake informatie-uitwisseling tussen politie en CBR
 - Motie lid Bromet 6 juli 2023 inzake opvoeren alcoholcontroles
14. CTER registraties
- Toelichting op de procedure om te komen tot registratie van CTER-incidenten
15. Stand van zaken algoritmeregister
- Stand van zaken algoritmeregister
16. Vuurwerk
- Toezegging Commissiedebat ondermijning 11 oktober 2023 inzake nadere informatie toename explosies
 - Aanpak van illegale handel en het misbruik van professioneel vuurwerk
17. Politievrijwilligers
- Stand van zaken politievrijwilligers
18. Veiligheidsagenda
- Motie leden Mutluer en Michon-Derkzen 22 december 2022 inzake tussenbericht van de Veiligheidsagenda

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
7 december 2023

Ons kenmerk
5138452

19. Digitale wijkagent
 - Toezegging Debat over persvrijheid en persveiligheid 1 juni 2023 inzake rol van de digitale wijkagent bij het tegengaan agressie en geweld tegen journalisten
20. Wet wapens en munitie
 - Toezegging beleidsreactie 4 juli 2023 'Ringens rond de roos' inzake stand van zaken modernisering Wet wapens en munitie
21. Wet vastleggen en bewaren van kentekengegevens
 - Privacy Audit Wet vastleggen en bewaren van kentekengegevens door de politie

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
7 december 2023

Ons kenmerk
5138452

Politie-inzet bij demonstraties

Toezegging meldingen Veilig Thuis (VT)

Ik heb toegezegd¹, naar aanleiding van de vraag van het lid Mutluer tijdens het mondeling vragenuur van 12 september 2023, u te informeren over de werkwijze van de politie met betrekking tot de meldingen aan Veilig Thuis. De aanleiding voor de toezegging waren vragen over de werkwijze van de politie bij de Extinction Rebellion demonstraties waarbij de politie 30 meldingen over kinderen aan Veilig Thuis (VT) heeft gedaan.

De zogenoemde zorgmelding aan Veilig Thuis wordt gedaan omdat de agent zorgen heeft over de veiligheid van de betreffende minderjarige. De politie doet bij een onveilige situatie altijd een melding bij VT. De afspraak met de Veilig Thuis-organisaties is dat de politie bij mogelijke zorgsignalen over de veiligheid van een minderjarige, een VT-melding opmaakt waarin de zorgen worden onderbouwd.

Veilig Thuis maakt naar aanleiding van de politiemelding een veiligheidsbeoordeling en onderzoekt of er al dan niet vermoedens bestaan van kindermishandeling of huiselijk geweld. Als blijkt dat het vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling niet kan worden bevestigd, kan Veilig Thuis - afhankelijk van eventuele overige zorgen - in overleg met directbetrokkenen passende vervolghulp inzetten of de melding afsluiten. Als het vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling wél wordt bevestigd, dan kan Veilig Thuis de juiste interventies inzetten en hulp organiseren om de situatie weer veilig te maken en zicht op de veiligheid te bewerkstelligen.

Gegevensvergaring openbare orde

Update bevoegdheden politie gegevensvergaring openbare orde

Zoals toegezegd tijdens het commissiedebat Criminaliteitsbestrijding van 11 oktober jl.² ontvangt uw Kamer middels deze brief een update over het traject rond de bevoegdheden van politie voor het vergaren van informatie ten behoeve van de handhaving van de openbare orde. Steeds vaker beginnen openbare ordeverstoringen als kleine opstootjes in de online wereld en ontwikkelen ze razendsnel tot (mogelijk) ernstige verstoringen in de fysieke wereld. Een goede informatiepositie is voor politie noodzakelijk om in de fysieke wereld op te kunnen treden bij openbare ordeverstoringen. Zolang er niet meer dan een geringe

¹ Kamerstukken TK 2023-2024, 2023D39120

² Handelingen II, 2023-2024, 29911 nr. 428.

inbreuk wordt gemaakt op de persoonlijke levenssfeer mag politie de benodigde informatie verzamelen op grond van artikel 3 Politiewet 2012.³ Zo mag de politie op grond van artikel 3 PW in publiek toegankelijke bronnen op internet nagaan of er veel geïnteresseerden zijn voor een bepaald evenement om in te schatten of er extra politie-inzet nodig is op de dag van een evenement.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
7 december 2023

Ons kenmerk
5138452

Zoals aangegeven in het vorige Halfjaarbericht Politie is de verkenning naar de noodzaak voor aanvullende bevoegdheden voor de taakuitvoering in het kader van de openbare orde bij de politie afgerond. De belangrijkste resultaten die hieruit voortvloeien zijn allereerst dat de politie op basis van de huidige wet en jurisprudentie werkt aan een vernieuwd handelingskader voor het online gegevens vergaren. Op die manier wordt voor de werkvloer meer duidelijkheid gecreëerd over de bestaande bevoegdheden in de online wereld en de grenzen hiervan. Een tweede resultaat van deze verkenning is dat bij het vergaren van gegevens in de online wereld, ten behoeve van de handhaving van de openbare orde, al snel sprake kan zijn van meer dan een geringe inbreuk.⁴ Denk bijvoorbeeld aan het bekijken van een openbaar social mediaprofiel van een persoon waarbij de politie het doel heeft zijn of haar activiteiten op dat kanaal te bekijken om de inschatting te maken of er een escalatie zal plaatsvinden in de publieke ruimte die leidt tot een verstoring van de openbare orde, aangejaagd door de persoon van wie het profiel is of de groep waar deze persoon deel van uitmaakt. Doordat deze persoon veel deelt op sociale media zal er een goed beeld gevormd kunnen worden van het persoonlijke leven van de betreffende persoon. Hierin is politie allerm minst geïnteresseerd, maar doordat gebruikers van online platforms ook gegevens posten uit de persoonlijke levenssfeer, kunnen deze gegevens ook worden waargenomen. Dat maakt het noodzakelijk na te denken over nieuwe bevoegdheden voor de gevallen waarin de gemaakte inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van burger 'meer dan gering' is.

Ik herken de noodzaak zoals deze naar voren komt in de verkenning en vind dat de politie in staat gesteld moet worden om haar taak goed uit te kunnen voeren, zodat ze waar nodig effectief de openbare orde kan handhaven nu en in de toekomst. Hierbij horen ook bevoegdheden die passen bij de manier waarop openbare ordeverstoringen tot stand komen in een wereld waarbij het gebruik van communicatietechnologie kan leiden tot ernstige openbare ordeverstoringen in het fysieke publieke domein. Graag zou ik snel tot passende bevoegdheden komen en ook diverse Kamerleden hebben hierom gevraagd.⁵ Toch is het belangrijk dat dit proces zorgvuldig gebeurt. Niet in het minst omdat het gaat om grondrechten van burgers die ook in de moderne samenleving beschermd moeten worden. Het is essentieel om een balans te vinden tussen snelheid en zorgvuldigheid.

Daarom ben ik in gesprek met de burgemeesters (het gezag) en de politie over potentiële nieuwe bevoegdheden voor de politie ter handhaving van de openbare orde en de invulling van een nabij gezag bij die nieuwe bevoegdheden. Ook voeren we een internationale verkenning uit om beter zicht te krijgen hoe de landen om ons heen dit hebben georganiseerd. Inmiddels heeft het WODC een

³ Een uitgebreide uitleg over de werking van artikel 3 Politiewet 2012 vindt u terug in het Eerste Halfjaarbericht Politie: Kamerstukken II, 2021-2022, 29628, nr. 1174.

⁴Kamerstukken II, 2021-2022, 29628, nr. 1174.

⁵ Kamerstukken II, 2021-2022, 28648 nr. 708; Handelingen II 2023-2024, 29911-428, p. 23.

startnotitie geschreven en zijn zij een offertetraject gestart met diverse universiteiten om deze verkenning uit te voeren. Dit maakt onderdeel uit van een zorgvuldige beleidsvoorbereiding van een wetsvoorstel. Daarnaast blijf ik zoeken naar financiële middelen, want een eventueel wetsvoorstel moet financiële dekking hebben. Deze optelsom van onderdelen vormt een essentieel proces om tot wetgeving te komen die ons land veiliger maakt, de grondrechten van burgers beschermt en de politie écht een stap verder brengt. Ik verwacht in de zomer van 2024 de beleidsvoorbereiding af te ronden.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
7 december 2023

Ons kenmerk
5138452

Discriminatie, Racisme en integriteit

Toezegging informeren over de mogelijkheid voor de Inspectie Justitie en Veiligheid om op te treden als extern instituut voor monitoring plan van aanpak uitsluiting, discriminatie en racisme

Naar aanleiding van de motie Van der Werf c.s.⁶ heb ik de Inspectie Justitie en Veiligheid verzocht te onderzoeken of zij de monitoring van de implementatie van de aanbevelingen uit het plan van aanpak uitsluiting, discriminatie en racisme zou kunnen uitvoeren. De Inspectie staat hier welwillend tegenover. Echter, de inspectie vermeldt hierbij wel dat de uitvoering kosten met zich meebrengt, omdat de inspectie hiervoor expertise moet aantrekken die zij op dit moment nog niet in huis hebben. In het reguliere begrotingsproces moeten wij bezien of dit past. Ik informeer uw Kamer hieronder over de belangrijkste ontwikkelingen op de vier sporen uit het plan van aanpak uitsluiting, racisme en discriminatie van de politie.

Voortgang plan van aanpak uitsluiting, discriminatie en racisme

De politie werkt met het plan van aanpak uitsluiting, discriminatie en racisme (Plan UDR) toe naar een sociaal veilige en inclusieve organisatie. Hierbij is er geen ruimte voor uitsluiting, discriminatie en racisme. Het plan bestaat uit vier sporen waarlangs de organisatie zich zal ontwikkelen. Deze sporen zijn explicitering van de norm, herziening van de disciplineringsystematiek, aandacht voor erkenning, herstel en intensivering leiderschapsontwikkeling. Ik informeer uw Kamer over de belangrijkste ontwikkelingen op ieder spoor.

1. Expliciteren van de norm

De norm is nader geëxpliciteerd en wordt breder onder de aandacht gebracht in de politieorganisatie. Hiertoe is het themablad 'sociaal veilig werkklimaat', als onderdeel van de Beroepscode van de politie, aangepast. Ook is door de politie de methode 'gespreksbord' ontwikkeld en middels een pilot beproefd en succesvol gebleken. De politie gaat in alle eenheden medewerkers opleiden om in de loop van 2024 deze methode in alle teams te kunnen inzetten.

2. Herziening sanctioneringssystematiek

In dit spoor gaat het erom een duidelijke reactie te geven op een norm overschrijding. De geconstateerde feiten zijn hiervoor de grondslag. Op basis van de vastgestelde feiten wordt afgewogen of een disciplinaire sanctie mogelijk is en welke dat kan zijn, daar waar dat niet mogelijk is worden andere vormen van reactie op het gedrag bepaald. In de uitvoering van het plan wordt daarbij niet alleen naar de systematiek van disciplinaire sanctionering gekeken maar ook naar andere reacties op ongewenst gedrag die corrigerend en disciplinerend kunnen

⁶ Kamerstukken TK 2023-2024, 2023D19178

werken. Bij de herziening van de bredere disciplineringsystematiek wordt zo veel mogelijk aangesloten bij de systematiek die momenteel al wordt gebruikt. Daarnaast wordt extra expertise toegevoegd aan de zogenoemde triagefase, de fase waarin meldingen worden besproken om te bepalen welke aspecten van plichtsverzuim in het feitenonderzoek meegenomen moeten worden. De extra inspanning bestaat eruit om de expertise over uitsluiting, discriminatie en racisme een meer dwingend karakter te geven. Datzelfde geldt voor de afdoeningsfase waarin een reactie of disciplinaire maatregel voor de correctie op het gedrag wordt voorgesteld. Het toevoegen van expertise aan het disciplinaire proces vergt dat de organisatie aandacht heeft voor de juridische oordelen over zaken van plichtsverzuim, waarbij rekening is gehouden met het discriminerende aspect bij de disciplinaire strafoplegging of het bepalen van aanvullende of alternatieve manieren om op het gedrag te reageren. De juridische reflectie op de disciplinaire maatregelen van de politie zijn zowel leerzaam voor de fase van feitenverzameling als de vertaling van aangetoonde feiten naar een reactie of sanctie.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
7 december 2023

Ons kenmerk
5138452

3. Aandacht voor herstel en verzoening

In spoor 3 van het plan wordt uitgewerkt hoe de aandacht voor de benadeelde(n) van een incident op een correcte manier kan worden vormgegeven. Dit geldt zowel voor het geïnformeerd worden over onderzoeksfasen en - beslissingen, bijvoorbeeld wanneer informatie wordt gepubliceerd, maar vooral ook in de personele aandacht voor erkenning van een misdraging of incident en het leed dat daaruit voort kan komen voor de benadeelde. De mogelijkheid om als benadeelde invloed te hebben op het proces van erkenning en herstel zal steviger worden verankerd in het proces van incidentbehandeling. Hiertoe zijn richtlijnen in ontwikkeling die ter beschikking worden gesteld aan het bevoegd gezag en andere leidinggevendenden.

4. Intensivering leiderschapsontwikkeling

Leidinggevendenden worden gefaciliteerd door middel van de recent ontwikkelde praktische handreiking 'wat te doen bij signalen van uitsluiting, discriminatie en racisme' die in oktober jl. met de landelijke nieuwsbrief aan alle leidinggevendenden in het korps is meegestuurd. Het thema leiderschap staat niet op zichzelf en begint (gelukkig) ook niet bij nul. De aandacht voor hoe als leidinggevende om te gaan met ongewenst gedrag, waaronder uitsluiting, discriminatie en racisme, overlapt op veel onderdelen met de korpsbrede aanpak Beweging in Leiderschap en met het onderdeel Veilige & Inclusieve Teams dat een plek heeft in Politie voor Iedereen. Het onderdeel leiderschap bij uitsluiting, discriminatie en racisme richt zich daarom op het scherper richten, verbinden en versnellen van al lopende ontwikkelingen en initiatieven en om het ondersteunen en in stelling (helpen) brengen van verantwoordelijke interne partijen.

Motie structurele training leidinggevendenden, begeleiders en docenten

Tijdens het plenaire debat over discriminatie en racisme in de politieorganisatie van 9 mei jl. heeft het lid Azarkan⁷ een motie ingediend over de essentiële rol van leidinggevendenden, begeleiders en docenten bij het creëren van sociaal veilige teams. Van hen wordt namelijk verwacht dat zij actief bijdragen aan het bevorderen van een cultuurverandering door medewerkers te begrenzen om grensoverschrijdend gedrag, waaronder discriminatie en racisme zoveel als

⁷ Kamerstukken TK 2022-2023, 29628 nr. 1163

mogelijk te voorkomen. Daarnaast hebben zij een belangrijke rol bij het waarborgen van een veilige werkomgeving door medewerkers te ondersteunen en hen waar nodig hulpbronnen aan te bieden. Om begeleiders, docenten en leidinggevendenden te trainen bij hun belangrijke taak zijn instrumenten en hulp beschikbaar op het gebied van veilige en inclusieve teams (waaronder het aanbieden van training inclusief leiderschap en de leergang veilige, inclusieve teams als ook interventiemogelijkheden (eventueel met hulp van externe specialisten).

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
7 december 2023

Ons kenmerk
5138452

Naast de ontwikkeling van begeleiders, docenten en leidinggevendenden zijn ook de medewerkers zelf verantwoordelijk voor een sociaal veilig werkklimaat. Een sociaal veilig werkklimaat is een werkklimaat waarin medewerkers zich vrij voelen hun professionele mening naar voren te brengen en niet vrezen voor afwijzende reacties door collega's of leidinggevendenden. Een sociaal veilig werkklimaat draagt bij aan gezonde en gemotiveerde medewerkers. Belangrijk daarbij om aan te geven is dat een leidinggevende tegelijkertijd zelf ook medewerker is. Leidinggevendenden mogen ook van hun leidinggevende de aandacht verwachten, die zij nodig hebben en zelf geven aan hun eigen medewerkers.

Tot slot vermeld ik de nauwe samenwerking tussen het landelijk Netwerk Divers Vakmanschap (NDV) en het Practoraat Divers Vakmanschap. Dit practoraat is ontstaan met als doel om studenten beter toe te rusten op de verdere professionalisering van het vak en om docenten binnen het Basis Politieonderwijs (BPO) meer ondersteuning te bieden op het thema diversiteit en inclusie. Aan het practoraat zijn verschillende activiteiten gekoppeld, zoals het verzamelen en verspreiden van kennis in verschillende netwerken, het coachen van docenten, het faciliteren van dialogen en het doen van onderzoek.

Nieuwe leiderschapsprofielen breder toepassen

Tijdens het debat over de Landelijke Eenheid van 22 december 2022 heeft het lid van der Werf⁸ een motie ingediend over het toepassen van de nieuw ontwikkelde leiderschapsprofielen in de gehele politieorganisatie. Voor leidinggevendenden bij de Landelijke Eenheid zijn extra criteria opgesteld ten behoeve van het creëren van veilige en inclusieve werkcultuur als onderdeel van de functieomschrijving van leidinggevendenden. Het nieuwe leiderschapsprofiel bevat twaalf gedragscompetenties, met concrete omschrijvingen van gewenst en ongewenst gedrag. Vanuit een ontwikkelgerichte benadering worden competenties als sensitiviteit voor diversiteit en inclusie nadrukkelijk gebruikt om leidinggevendenden te stimuleren om een bijdrage te leveren aan een veilige werkomgeving van medewerkers. Naast persoonlijke omstandigheden en het welzijn van de medewerker komt ook de uitvoering van het werk en de eigen ontwikkeling aan bod. Daarnaast kan dit ook gaan over organisatorische en bedrijfsmatige aspecten of ideeën over beter politiewerk en het functioneren van het team. Het nieuwe leiderschapsprofiel met bijbehorende gedragscompetenties gebruikt voor de doorontwikkeling van het leiderschap in de gehele politieorganisatie. Dit is conform de wens van uw Kamer

Sociale agenda 2023-2027

In het vorige halfjaarbericht heb ik uw Kamer een overzicht gegeven van de belangrijkste maatregelen die de politie neemt om een veilige en inclusieve werkomgeving te bewerkstelligen. Ook heb ik u geïnformeerd over de

⁸ Kamerstukken TK 2022-2023, 29628 nr. 1144

ontwikkeling van een sociale agenda door de politie, nadrukkelijk bedoeld om goed werkgeverschap te borgen in de planning- en controlcyclus van alle eenheden. Inmiddels is de eerste versie van de sociale agenda gereed. De Sociale agenda is overeengekomen met de politiechefs van alle eenheden en mede tot stand gekomen in samenwerking met de Centrale Ondernemingsraad (COR) en de Ombudsfunctionaris politie. Ik informeer uw Kamer over de belangrijkste punten.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
7 december 2023

Ons kenmerk
5138452

In de Sociale agenda 2023-2027 zijn vier prioriteiten gesteld. Deze prioriteiten moeten richting geven voor lokale invulling en maatwerk in alle eenheden. Daarnaast is een overzicht gegeven van alle initiatieven die landelijk al in gang zijn gezet en wordt aangegeven op welke wijze zij bijdragen aan de prioriteiten.

- 1) Behoud en versterk gezondheid en welbevinden: er wordt ingezet op het versterken van de gezondheid en het welbevinden van medewerkers en het voorkomen van klachten en uitval (preventie en risicomangement).
- 2) Voldoende ruimte voor herstel: er wordt ruimte gemaakt voor herstel. Vanwege hoge werkdruk lopen medewerkers het risico om op de langere termijn uitgeput te raken. Dit zet het welbevinden van medewerkers onder druk.
- 3) Stimuleer (zelf)reflectie en versterk inclusief, sociaal veilig leer-/werkklimaat: Er wordt extra aandacht besteed aan het morele en sociale welbevinden van medewerkers. Dit betekent dat reflectie op eigen gedrag en handelen wordt aangemoedigd. Ongewenst gedrag zoals pesten of andere vormen van uitsluiting, discriminatie en racisme wordt aangepakt en onderling bespreekbaar gemaakt.
- 4) Geef extra aandacht aan aspiranten en jonggediplomeerden: er wordt geïnvesteerd in de gezondheid en het welbevinden van aspiranten en jonggediplomeerden en een ontwikkelgerichte cultuur. Hierbij wordt aangesloten bij het plan: "Daarom blijven ze".

De Sociale agenda is gebaseerd op een jaarlijks beeld van het fysieke, mentale, morele en sociale welbevinden van alle politiemedewerkers. Met de agenda wordt richting gegeven aan en samenhang gevonden tussen alle thans lopende trajecten, waaronder de ontwikkeling van een nieuwe visie op Veilig en Gezond Werken, de herziening van de zorgketen (onder aanvoering van het programma Specifieke Aandacht en Zorg), de realisatie van de Visie op Leren en Ontwikkelen en het creëren van veilige en inclusieve teams volgens het programma Politie voor Iedereen en het plan aanpak uitsluiting, discriminatie en racisme. Deze trajecten kennen een eigen verantwoordingsstructuur met specifieke meetinstrumenten, waaronder de medewerkersmonitor (Memo) die ook zullen worden gebruikt om de voortgang van de Sociale agenda te bewaken. Ik informeer uw Kamer periodiek over de voortgang van deze trajecten en zal ook de Sociale agenda hierbij betrekken.

Professioneel Controleren

In de brief van 19 oktober 2022 heeft uw Kamer een update ontvangen over de wijze waarop de politie zich inzet om professioneel controleren te bevorderen, en hiermee de aanwezigheid van etnisch profileren tegen te gaan. In voornoemde brief heb ik ook vooruitgekeken op de verschillende initiatieven, zoals het herhalingsonderzoek naar de bekendheid van het Handelingskader Professioneel

Controleren, als ook de VR-brillen en hierbij wil ik uw kamer informeren over de voortgang en enkele ontwikkelingen.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Stand van zaken MEOS / ProCo-data analyse

Zoals benoemd in de brief van 19 oktober 2022, heeft de politie via een pilot in de eenheid Amsterdam verkend op welke wijze data uit politiesystemen zoals MEOS (Mobiel Effectief op Straat applicatie) over de controles van burgers verbonden kunnen worden aan CBS-data om een (structurele) analyse van die te kunnen doen.

Datum
7 december 2023

Ons kenmerk
5138452

De beschikbare politiedata uit MEOS is te selectief gebleken en de kwaliteit wordt onvoldoende beschouwd voor een analyse met CBS data. Niet alle contacten tussen politie en burger worden namelijk standaard in MEOS-vastgelegd; ook in andere politiesystemen kan de politiemedewerker bevestigingen doen. Hierdoor geeft de data uit MEOS niet het volledige beeld. Daarnaast kunnen de contactmomenten tussen burger en politie die wel in MEOS zijn geregistreerd zowel bevestigingen zijn alsook controles. Ook zijn de zogenaamde proactieve controles niet apart geregistreerd.

Dit probleem met selectiviteit van de dataset uit de MEOS applicatie is voor het CBS reden om vanuit methodologische overwegingen geen persoonskenmerken te willen aankoppelen. De conclusie is dat de MEOS-data in de huidige vorm onvoldoende geschikt is om uitspraken te doen over wie de politie controleert en wat de opvolging hiervan is.

Onderzoek bekendheid Handelingskader Professioneel Controleren

Mede op verzoek van uw Kamer heeft de Politieacademie eind 2022 en 2023 een herhalingsonderzoek uitgevoerd om de actuele stand van de bekendheid van de ProCo-app en het Handelingskader Professioneel Controleren in kaart te brengen. In dit onderzoek is ook gekeken naar het draagvlak voor het beleid bij politiemedewerkers en de aanwezige kennis⁹. De opzet van het onderzoek is op bepaalde punten anders dan het onderzoek uit 2020¹⁰. In die zin zijn de uitkomsten niet één op één te vergelijken. De korpsleiding en de Politieacademie gaan de inspanningen op het gebied van het versterken van professioneel controleren blijvend monitoren. Hiermee doe ik de toezegging in het Dertigledendebat over etnisch profileren door de politie van 09-09-2021 gestand, om de uitkomsten van het onderzoek naar de bekendheid van het Handelingskader te rapporteren aan de Kamer.

1. Resultaten

De resultaten uit dit onderzoek laten geen verbetering zien: 39% van de respondenten kent het handelingskader; 62% kent de Proco-app)¹¹. Wel is uit het

⁹ De enquête bestond uit een korte vragenlijst, digitaal uitgezet, onder 1500 executieve politiemedewerkers, werkzaam in de gebiedsgebonden politiezorg. In totaal hebben 383 medewerkers gehoor gegeven aan deze uitnodiging, een respons van 25%.

¹⁰ [Onderzoek Professioneel Controleren, Molenaar, \(2020\)](#)

¹¹ In het onderzoek van 2020 zijn alleen respondenten uit teams bevestigd waar de pilot werd uitgevoerd. De respondenten van het onderzoek uit 2023 zijn uitgekozen via een landelijke aselecte steekproef.

Resultaat 2020: 47% van de respondenten uit de pilot teams kent het handelingskader (56 van de 119 respondenten); 60% van de respondenten uit de pilot teams kent de Proco-app (65 van de 108 respondenten).

onderzoek gebleken dat een positieve relatie bestaat tussen die bekendheid van het handelingskader en de toepassing ervan. Ook laten de resultaten een positieve relatie zien tussen sommige interventies en kennis over correcte controlegronden, die nodig zijn voor het voorkomen van etnisch profileren. Om te kunnen spreken over een afgeronde ontwikkeling van de professionalisering van de controles, is het echter veel te vroeg. Hiervoor zijn meer metingen nodig over het effect van de verschillende interventies die de politie blijft inzetten om professioneel controleren te bevorderen. Bovendien geeft bijna een op de vijf politiemedewerkers in de enquête aan dat er binnen hun team vrijwel geen aandacht wordt besteed aan professioneel controleren, wat betekent dat ook op dit vlak nog inspanningen nodig zijn. De bevroagde politiemensen zijn er echter wel collectief van mening dat het belangrijk is dat er vanuit de organisatie aandacht is voor het bevorderen van de professionaliteit van controles. De resultaten uit dit onderzoek laten tevens zien dat de kritiek die wordt geuit op politiecontroles door politiemensen wisselend wordt ontvangen. Overeenkomstig met een eerdere meting zegt een klein deel minder of anders te zijn gaan controleren¹². In dat laatste geval onder andere door meer bewust te zijn van cultuurverschillen of meer te investeren in een goede uitleg.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
7 december 2023

Ons kenmerk
5138452

Er worden in dit onderzoek enkele aanbevelingen genoemd die politie op basis van de resultaten en andere studies zou kunnen doen. Dit gaat onder andere over het landelijk inzetten van effectief gebleken maatregelen, zoals de training met de VR-brillen. Ook beveelt men aan om het Handelingskader blijvend onder de aandacht te brengen bij politiemedewerkers, omdat dit aantoonbaar leidt tot meer kennis van correcte controlegronden. Voor de resultaten verwijs ik naar bijgevoegd onderzoek.¹³

2. Aanpassing Handelingskader

Zoals ook benoemd in het eerste halfjaarbericht van 2023¹⁴ heeft de politie naar aanleiding van de uitspraak van 14 februari jl. door hooggerechtshof inzake gebruik ras en etniciteit in selectiebeslissingen bij de Mobiel Toezicht Veiligheid (MTV) van de Koninklijke Marechaussee, de bekeken of er lessen getrokken zouden kunnen worden uit deze uitspraak voor de taakuitvoering van de politie. De bestudering van de uitspraak en de gesprekken met het maatschappelijk middenveld hebben ertoe geleid dat het Handelingskader Professioneel Controleren geactualiseerd wordt. Daarmee wordt nog explicieter de les uit bovenstaande uitspraak betrokken op het politie handelen. In dit Handelingskader zal expliciet opgenomen worden dat selectiebesluiten voor controle alleen op basis van objectiveerbare gronden mogen plaatsvinden, waarvan ras, etniciteit, afkomst of uiterlijke kenmerken nóóit onderdeel mogen uitmaken (als geen sprake is van een signalement van een verdachte of betrokkene). Door deze belangrijke aanpassing, als ook in verband met de eerder genoemde stand van zaken rondom de bekendheid van het Handelingskader, zal de politie het aangepaste Handelingskader hierna in de hele politieorganisatie opnieuw actief onder de aandacht brengen.

3. Borging VR-brillen

¹² Böing & de Vries, (2021)

¹³ [Onderzoek Professioneel Controleren, Molenaar, \(2020\)](#)

¹⁴ Kamerstukken TK 2022-2023, 29628 nr. 1174

Een andere manier om professioneel controleren van de politiemedewerkers te versterken, en etnisch profileren te bestrijden betreft de inzet van de Virtual Reality-brillen. De succesvolle training met de Virtual Reality simulatie, die ook internationaal erkenning krijgt, scherpt de politiemedewerker in het professionele handelen op straat. De politieorganisatie gaat samen met de Politieacademie deze VR-brillen, en hiermee de training, verder verankeren en het aantal VR-Brillen uitbreiden, ter bevordering van het professionele vakmanschap van de politiemedewerkers en de aanpak van etnisch profileren.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
7 december 2023

Ons kenmerk
5138452

Motie Azarkan onafhankelijke klachtenprocedure

Een goed functionerende en onafhankelijke klachtbehandeling door de politie is belangrijk. De politie investeert stevig in de professionalisering van de bestaande klachtbehandelingsprocedure. Dat doet de politie binnen het bestaande wettelijke kader en op basis van rapporten van de Nationale ombudsman (hierna: de NO) en de Inspectie Justitie en Veiligheid.

Mede naar aanleiding van de motie van de heer Azarkan¹⁵ en het rapport "Verkleurde beelden" van de NO¹⁶ gaat er bijzondere aandacht uit naar de behandeling van klachten over etnisch profileren. Zo heeft in drie regionale eenheden (Den Haag, Midden-Nederland en Oost-Brabant) een pilot gelopen waarin is onderzocht hoe de behandeling van klachten op het terrein van etnisch profileren kan worden verbeterd en meer onafhankelijk gemaakt. De adviezen uit het rapport "Verkleurde beelden" zijn hierbij toegepast. Zo krijgt de klager in de pilot meer ruimte om de klacht toe te lichten en ervaringen te delen en dient de beklagde medewerker toe te lichten waarom de klager is gecontroleerd. In de pilot is meer persoonlijke aandacht voor de klager en de beklagde én ook meer aandacht voor het vastleggen van de informatie die nodig is om van deze klachten te leren. Bij de ontwikkeling van deze pilot zijn vertegenwoordigers van de politienetwerken voor divers vakmanschap betrokken.

De pilot klachtbehandeling bij klachten over etnisch profileren is op 26 juni 2023 afgerond. De conclusies en aanbevelingen die op basis van deze pilot konden worden vastgesteld zijn in het landelijke themaoverleg Klachten besproken.

Ten aanzien van de opvolging van de uitkomsten van de pilot hebben de teamchefs Veiligheid, Integriteit en Klachten (VIK) de aanbevelingen omgezet in een plan van aanpak. De politie heeft aangegeven dat zij in het eerste kwartaal van 2024 een eenduidige werkwijze zullen ontwikkelen voor de behandeling van klachten over etnisch profileren.

Concreet gaat het om toepassing van de volgende elementen die standaard in de werkwijze van de behandeling van klachten op het terrein van etnisch profileren zullen worden opgenomen:

- Persoonlijk contact opnemen met de klager en zorg dragen voor een professionele intake, waar mogelijk al bij het eerste contact met de klager;
- Sturen van een brief naar de klager met daarin het organisatiestandpunt over etnisch profileren;

¹⁵ Kamerstukken TK 2021-2022, 29628 nr. 1103

¹⁶ [2021/030 Verkleurde beelden | Nationale ombudsman](#)

- Bevragen van de betrokken medewerker(s) aan de hand van een vragenlijst over de controle. Het handelingskader voor professioneel controleren vormt daarbij een leidraad;
- Investeren in kennis bij de klachtbehandelaren over het handelingskader professioneel controleren. Onder meer door ervoor te zorgen dat alle klachtbehandelaren de training 'professioneel controleren' volgen om de uitgangspunten voor deze controles te kennen en op basis daarvan gedegen klachtonderzoek kunnen doen;
- Investeren in de contacten met medewerkers divers vakmanschap. Zij worden betrokken bij de klachtbehandeling en bij het leren van deze klachten in de teams.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
7 december 2023

Ons kenmerk
5138452

Beleidsreactie Recht van Klagen

Op 6 oktober 2023 heeft de Inspectie Justitie en Veiligheid (hierna: de Inspectie) haar rapport 'Recht van Klagen' aan mij en de korpschef aangeboden. U heeft dit rapport van mij ontvangen op 15 november 2023¹⁷. Dit betreft een vervolgonderzoek op het Inspectieonderzoek van november 2015¹⁸ naar de klachtbehandeling bij de politie. De Inspectie rapporteerde destijds dat de politie in de klachtbehandeling onvoldoende opvolging gaf aan de klachten en daarmee kansen liet liggen om het vertrouwen van de burgers in de politie te herstellen. Daarnaast concludeerde de Inspectie dat het lerend vermogen van de politie ten aanzien van klachten nog onvoldoende in de organisatie was geborgd. Eveneens hanteerden eenheden van de politie verschillende werkwijzen voor het behandelen van klachten.

In antwoord op het inspectierapport is in 2016 een aantal toezeggingen aan uw Kamer gedaan over de maatregelen waarmee de politie de klachtbehandeling zal verbeteren en professionaliseren. Deze toezeggingen richten zich op de opvolging van klachten, de waarborg voor het leren van klachten en het uniformeren van de klachtbehandeling door de politie.

In dit vervolgonderzoek heeft de Inspectie onderzocht in hoeverre deze in overeenstemming zijn met de toezeggingen voor de verbetering van de klachtbehandeling door de politie.

Bevindingen en aanbevelingen

De Inspectie concludeert dat de politie de toezeggingen grotendeels tot uitvoering heeft gebracht en de klachtbehandeling zichtbaar heeft verbeterd.

In de opvolging van klachten hebben de klachtbehandelaars in samenspraak met de Nationale ombudsman verbeteringen doorgevoerd die betrekking hebben op de intake met klager, de zienswijze van de betreffende medewerker en leidinggevende en het bemiddelingsgesprek tussen klager en de betreffende medewerker tegen wie een klacht is ingediend. Als de klager niet tevreden is over de klachtbehandeling wordt deze gewezen op de mogelijkheid om de klacht aan de onafhankelijke klachtenadviescommissie voor te leggen en vervolgens aan de Nationale ombudsman. Nadat een klacht is afgehandeld spreekt de politie haar waardering uit richting de klager middels een afsluitende brief.

¹⁷ Kamerstukken TK 2023-2024, 29628 nr. 1192

¹⁸ Kamerstukken TK 2015-2016, 29628 nr. 611

De Inspectie is positief over het feit dat er binnen de politie vaste klachtbehandelaars zijn aangesteld die hier specifiek voor zijn opgeleid. Wel waarschuwt de Inspectie dat de klachtbehandelaars veel tijd kwijt zijn aan het begeleiden van collega's die tijdelijk invallen. De mate waarin medewerkers tijdelijk zonder uitzicht op een vaste functie in de klachtbehandeling worden ingezet, vormt volgens de Inspectie binnen de eenheden een risico voor de kwaliteit van de klachtbehandeling op de langere termijn. De Inspectie doet de aanbeveling dat de politie zich moet richten op het aanstellen en behouden van vaste werknemers voor de klachtbehandeling in de VIK-teams, om daarmee het bereikte niveau van klachtbehandeling duurzaam te behouden.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
7 december 2023

Ons kenmerk
5138452

Ook de mate waarin de politie waarborgen heeft ontwikkeld dat er wordt geleerd van klachten is door de Inspectie onderzocht. De Inspectie beoordeelt de uitvoering van deze toezegging in eerste instantie positief en concludeert dat de politie een leerstructuur heeft ontwikkeld waarin politiemedewerkers van klachten leren. Medewerkers ervaren hiervan voordeel doordat een handelingsperspectief wordt geboden en het geleerde rechtstreeks in de dagelijkse praktijk kan worden toegepast.

Tot slot is door de Inspectie onderzocht of de politie klachten op uniforme wijze behandelt, conform de toezegging van mijn voorganger in 2016. De Inspectie stelt dat er sinds 2016 zichtbaar verbeteringen zijn doorgevoerd in de uniformering van klachtbehandeling. De Inspectie ziet dat klachtbehandelaars en klachtencoördinatoren zijn opgeleid en getraind in de kennis en vaardigheden die nodig zijn voor een uniforme werkwijze. De Uitvoeringsregeling¹⁹ geldt als het uitgangspunt voor het behandelen van klachten en biedt aandacht voor professionele ruimte waar dat kan. Ten behoeve van een uniforme behandelingswijze als ook het lerend vermogen, doet de Inspectie de aanbeveling dat de politie een gebruiksvriendelijk registratiesysteem voor klachten ontwikkeld met een overzichtelijke analysefunctie.

Reactie

De titel van het Inspectierapport is veelzeggend, namelijk dat de burger het recht heeft om te klagen over de manier van handelen, of het niet handelen, van een overheidsinstantie, in dit geval de politie. Een juiste klachtbehandeling vergroot het vertrouwen van de burger in de politie, tegelijkertijd is het voor de politie een belangrijk middel om intern het lerend vermogen van de organisatie te versterken en om het imago van de politie te verbeteren. Het stemt mij dan ook tevreden dat het Inspectierapport overwegend positief is over de weg die de politie is ingeslagen de afgelopen jaren. De klachtbehandeling van de organisatie is geprofessionaliseerd en de toezeggingen uit 2016 zijn grotendeels in praktijk gebracht. De korpschef en ik blijven ons inzetten voor de verdere professionalisering van de klachtbehandeling bij de politie. Ik verwacht de Kamer in het volgende halfjaarbericht politie te kunnen informeren over hoe de politie aan de slag gaat met de aanbevelingen van de Inspectie.

Geweld tegen hulpverleners

Motie opvolging aangiftes van agressie tegen zorgmedewerkers

¹⁹ Uitvoeringsregeling klachtbehandeling politie 2018, Staatscourant 2018, 3393

Naar aanleiding van het debat toename agressie en geweld tegen ziekenhuispersoneel op 18 januari 2023 is er een motie²⁰ ingediend door de leden Agema (PVV) en van Haga (BVNL) waarin de regering wordt verzocht te bewerkstelligen dat aangiftes van agressie tegen zorgmedewerkers altijd en spoedig worden opgevolgd. Wanneer het gaat om een vorm van geweld of agressie tegen werknemers met een publieke taak – waaronder zorg- en welzijn medewerkers – zijn de Eenduidige Landelijke Afspraken (ELA) van toepassing. Dit zijn afspraken tussen de politie en het Openbare Ministerie over de opsporing en vervolging van verdachten van agressie- en geweldsdelicten tegen functionarissen met een publieke taak. Zo geven de politie en het Openbaar Ministerie prioriteit aan deze aangiftes. Daarnaast is het uitgangspunt dat het openbaar ministerie conform deze afspraken en de Aanwijzing kader voor strafvordering meerderjarigen een strafverzwaring van 200% eist. In 2024 zullen de Eenduidige Landelijke Afspraken opnieuw worden geëvalueerd.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
7 december 2023

Ons kenmerk
5138452

Toezegging stand van zaken onderzoek naar 200% strafeis bij geweld tegen hulpverleners

In het commissiedebat Politie van 19 april 2023 heb ik aan het lid Michon-Derkzen (VVD) toegezegd²¹ om in te gaan op de stand van zaken omtrent het onderzoek naar de straftoemeting van Veilige Publieke Taak-delicten. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door het Wetenschappelijk Onderzoek en Documentatie Centrum (WODC). Zij verwachten de uitkomsten voor de zomer van 2024 op te leveren.

Politiecapaciteit

Modernisering sterktebegrip

Als het over politiepersoneel gaat, spreken we vaak over de operationele sterkte. Het begrip operationele sterkte kent een strikte definitie die gekoppeld is aan het Landelijk Functiegebouw Nationale Politie (LFNP). Grof gezegd vindt politiespecifiek werk plaats in de operationele functies. De ondersteunende functies (in het verleden ook wel niet-operationele sterkte genoemd) behelzen over het algemeen functies die in iedere grote organisatie aanwezig zijn, zoals financiën, HRM en facilitair. Een aantal van deze politiemensen zijn weliswaar niet direct betrokken bij het primaire politieproces, maar wel cruciaal voor dat proces. Sommigen ICT-specialisten worden op een operationele functie geplaatst, omdat ze direct met opsporingsinformatie bezig zijn, terwijl anderen op een niet-operationele functie worden geplaatst, omdat ze de data prepareren, of een datawarehouse bouwen. Beide functies zijn net zo noodzakelijk voor het behalen van operationele resultaten. Hetzelfde kan ook gelden voor juristen, psychologen, planners, financieel specialisten, luchtvaart, etc. Samen met de korpschef ga ik op zoek naar een categorisering van de ondersteunende functies die meer recht doet aan het vele en diverse werk dat binnen deze functies van de politie wordt uitgevoerd. Daarmee ontstaat ook een reëler beeld van de niet-operationele sterkte en overhead. Dit is omwille van duidelijkheid over de elementen waaruit de politiesterkte is opgebouwd. Het is geen semantische oplossing voor het capaciteitsprobleem. De korpschef en ik nemen het capaciteitsprobleem zeer serieus en doen er alles aan dit op te lossen. Zie daarvoor onderstaande acties in het kader van de arbeidsmarktstrategie.

Stand van zaken arbeidsmarktstrategie

²⁰ Kamerstuk TK Vergaderjaar 2022–2023, 29282, nr. 497

²¹ Toezegging TZ202305-104.

De krapte op de arbeidsmarkt zorgt momenteel voor een hogere uitstroom van politiecollega's. Dit komt bovenop de collega's die uitstromen vanwege pensioengerechtigde leeftijd. Deze niet-leeftijdsgebonden uitstroom ligt momenteel rond de 3%, waar een niet-leeftijdsgebonden uitstroom van 1,5% over de afgelopen 10 jaar het gemiddelde is voor de politie. In vergelijking met andere organisaties is dit overigens erg laag. Om ook in tijden van krapte een aantrekkelijke werkgever te blijven, heeft de politie een arbeidsmarktstrategie gemaakt, waarover ik u in mijn brief van 8 juni 2023 heb geïnformeerd.²² In het Commissiedebat Politie van 6 juli 2023 is deze arbeidsmarktstrategie van de politie besproken. Ik heb toen toegezegd in het tweede halfjaarbericht van 2023 in te gaan op de laatste stand van zaken rondom de arbeidsmarktstrategie. Hierbij doe ik mijn toezegging gestand.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
7 december 2023

Ons kenmerk
5138452

De eerst geëffectueerde maatregelen richtten zich vooral op verhogen van de instroom, wat ook nodig was omdat de klassen aan de Politieacademie in de eerste helft van 2023 niet volledig gevuld waren. Maatregelen in dit kader zijn bijvoorbeeld: de aanbrenghonus van €1000,- voor politiemedewerkers die iemand aandragen die succesvol geplaatst kan worden op een schaarse politiefunctie; de vergoedingsregeling voor het rijbewijs B, waarmee kandidaten op kosten van de politie hun rijbewijs B kunnen halen en het vereiste van rijbewijs B voor deze kandidaten wordt opgeschort; intensiveringen van de arbeidsmarktcampagnes voor specifieke expertise zoals cyber, intelligence, en forensische opsporing; doorbemiddeling van afgevallen kandidaten niveau 4 naar andere functies. Deze maatregelen worden blijvend ingezet, in ieder geval voor de duur van de arbeidsmarktcrapte.

In mijn brief van 8 juni 2023 over de arbeidsmarktstrategie²³ heb ik aangestipt dat de krappe woningmarkt in de grote steden mogelijk een obstakel vormt voor het aantrekken van aspiranten. In het Landelijk Overleg Veiligheid en Politie van 24 april 2023 heb ik dit besproken met de Regioburgemeesters. We hebben het gehad over de maatregelen van het kabinet Rutte IV om het woningtekort tegen te gaan en we benoemden dat er in de tussentijd creatieve oplossingen nodig zijn, bijvoorbeeld (tijdelijke) herbestemming van publiek vastgoed. De politie laat momenteel onderzoeken of er mogelijkheden zijn voor een woontoelage en beschikbare (tijdelijke) woonruimte in grote steden. Dit zijn maatregelen bovenop de voorrangregelingen die in sommige steden gelden met betrekking tot woonruimte voor agenten.

Omdat het beeld van de verhoogde uitstroom in de zomer duidelijk werd, heeft politie ervoor gekozen de focus van de arbeidsmarktstrategie te verbreden naar behoud van politiepersoneel. Om zicht te krijgen op de redenen waarom mensen vertrekken wordt sinds begin 2023 een enquête gehouden onder vertrekkende medewerkers. De eerste resultaten geven aan dat medewerkers het vaakst de organisatie verlaten vanwege een betere baan elders. Wat deze doelgroep zou kunnen stimuleren om bij de politieorganisatie te blijven, wordt nader onderzocht. De tweede reden die het meest gegeven wordt is gebrek aan doorgroeimogelijkheden. Ook de politiecultuur en de combinatie werk-privé en de reisafstand van woning naar werk worden veel genoemd als reden voor vertrek. Aan de balans werk-privé wordt blijvend aandacht besteed in het kader van capaciteitsmanagement. Voor de politiecultuur is blijvend aandacht, o.a. in de

²² Kamerstukken TK 2022-2023, 29628 nr. 1173.

²³ Kamerstukken TK 2022-2023, 29628 nr. 1173.

sociale agenda. In de sociale agenda heeft de politie het versterken van (zelf)reflectie en een beter leer-/werkklimaat geagendeerd. Dit betekent onder meer dat ze extra inzet op het welbevinden in de omgang met elkaar, sociale veiligheid en inclusie. Aspiranten en jonggediplomeerden zijn daarbij een geprioriteerde doelgroep.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
7 december 2023

Ons kenmerk
5138452

Qua doorgroeimogelijkheden worden in het kader van de arbeidsmarktstrategie een aantal maatregelen getroffen. In mijn brief van 8 juni 2023²⁴ heb ik al melding gemaakt van de pilot om het werk- en denkniveau anders aan te tonen. De pilot richtte zich op de functies Generalist Meldkamer en Medewerker Intake & Service bij het Regionale Service Centrum. Interne kandidaten kunnen binnen deze pilot het mbo 3-werk- en denkniveau aantonen met een toelatingstoets. De pilot is inmiddels uitgebreid naar alle politiefuncties op mbo 3-niveau met een administratief-technische-aanstelling met boa-bevoegdheid. Ook is de pilot inmiddels toegankelijk voor externe kandidaten. Momenteel wordt onderzocht hoe er meer doorgroeimogelijkheden voor hoogopgeleide specialisten kunnen worden gecreëerd, met professional development waarin starters kunnen doorgroeien van junior via medior naar senior. Deze doorgroeimogelijkheden in het kader van behoud richten zich op de smalle of specialistische functies binnen de politieorganisatie. Voor de breed opgeleide politiecollega's wordt momenteel onderzocht wat de collega's kan motiveren om ze voor de politieorganisatie te behouden.

De politie realiseert zich dat de arbeidsmarkt blijvend aan verandering onderhevig is, en dat dit wellicht noopt tot nadenken over andere, flexibelere aanstellingsvormen met de mogelijkheid voor kortere dienstverbanden. Zo loopt er bijvoorbeeld een pilot in de eenheid Den Haag waar net afgestudeerde hbo-studenten de intake en service doen op de afdelingen Veel Voorkomende Criminaliteit van de basisteams. Deze doelgroep wordt in beginsel tijdelijk aangetrokken en is smal inzetbaar. Een deel van deze doelgroep blijft bij de politie werken en gaat de brede politieopleiding volgen om door te stromen naar een functie waar ze breed inzetbaar zijn. Een soortgelijke pilot is recent van start gegaan voor de meldkamers in Amsterdam en Utrecht.

Toezegging tekorten wijkagenten in de basisteams

In het commissiedebat politie van 6 juli 2023 heb ik aan uw Kamer toegezegd om in te gaan op de tekorten van wijkagenten in de basisteams.

Situatie

Lokale verankering is een belangrijk uitgangspunt van de nationale politie. Binnen de basisteams vervullen wijkagenten daarin een sleutelrol. Bij de wijkagenten is landelijk gezien met een bezetting van 3.500 fte en een formatie van 3.596 fte sprake van een onderbezetting van 96 fte, oftewel 2,6%. Dat is qua bezetting 79 fte (of 2,2 %) onder de wettelijke norm van 1:5.000²⁵. Deze cijfers zijn wat minder gunstig dan de cijfers van eind 2022, maar vergeleken met de onderbezetting in de hele gebiedsgebonden politiezorg (GGP) van rond de 5,5 % is de onderbezetting op wijkagentfuncties relatief laag. Gezien het grote belang dat we aan deze functie hechten behoeft dit echter zeker de aandacht.

²⁴ Kamerstukken TK 2022-2023, 29628 nr. 1173.

²⁵ Eind augustus 2023 telde Nederland volgens de cijfers van het CBS 17.897.051 inwoners. Dat betekent dat er volgens de norm (17.897.051/ 5.000=) 3.579 wijkagenten zouden moeten zijn.

Er is binnen het GGP sprake van een verhoogde uitstroom van ervaren collega's. Dit geldt zowel voor de leeftijdsgebonden uitstroom (pensioen) als de onvoorziene uitstroom als gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt. Dit speelt ook breder binnen de politie, zoals ik heb toegelicht in de hoofdbrief van dit halfjaarbericht. De onvoorziene uitstroom is onder wijkagenten iets hoger dan GGP breed. Ook stromen ervaren GGP-collega's door naar andere werkterreinen, zoals bijvoorbeeld bewaken en beveiligen. Uiteraard doen deze factoren zich niet bij iedere eenheid in dezelfde mate voor. Zo zijn er eenheden met weinig tot geen vacatures voor wijkagenten. En ook eenheden met relatief veel vacatures. De eenheid Zeeland-West-Brabant, die ook ter sprake kwam in het commissiedebat politie van 6 juli 2023 is van dat laatste een voorbeeld.

Maatregelen

Het realiseren van de bezetting van de politie is een grote opgave. In het algemeen geldt dat het binnen blijven halen van nieuwe collega's en het voor de organisatie behouden van zittende collega's beide van groot belang zijn. Met de arbeidsmarktstrategie politie zet de politie alles op alles om voldoende personeel te werven en te behouden. In het passage over de stand van zaken arbeidsmarkt ben ik daar al uitgebreid op ingegaan. Alle eenheden kunnen in gelijke mate profiteren van de maatregelen uit de arbeidsmarktstrategie, waarbij ze het pakket aan maatregelen kunnen toepassen waar de lokale situatie om vraagt. Ik weet dat politiechefs doen wat zij kunnen om wijkagentvacatures te vervullen en dat binnen politie met prioriteit gekeken wordt naar welke andere maatregelen buiten de arbeidsmarktstrategie nog meer mogelijk zijn, specifiek gericht op wijkagenten. In aanvulling op de bestaande routes die leiden tot instroom van wijkagenten, start de Politieacademie in 2024 met een bacheloropleiding voor wijkagent. Mensen van buiten de politie, die al in het bezit zijn van een hbo-diploma, kunnen zich via een opleiding van 3 jaar omscholen tot wijkagent.

Zoals bekend, investeert dit kabinet in 700 extra agenten voor de wijk, waaronder wijkagenten. Op termijn gaat dit leiden tot meer wijkagenten in de basisteams.

Gevolgen

Keuzes over de inzet van politie worden gemaakt door het lokale gezag. Wanneer er te weinig agenten zijn voor de incidentafhandeling, die altijd doorgang moet vinden, ontkomt de politie er niet aan om ook wijkagenten op die taak in te zetten. Ook wanneer er te weinig wijkagenten zijn moeten keuzes worden gemaakt. Het ligt voor de hand dat in zo'n situatie gekozen wordt om bereikbaarheid en beschikbaarheid voor bewoners te kunnen blijven bieden. En om ander specifiek wijkagentenwerk, bijvoorbeeld deelname aan netwerkoeverleggen, in zo'n periode niet of minder op te pakken. Een mogelijkheid is ook om een wijkagent (tijdelijk) een groter werkgebied te geven, om op die manier te zorgen dat er in alle wijken een wijkagent beschikbaar is als aanspreekpunt voor burgers.

Ik zal met de korpschef in gesprek blijven over de verwachte ontwikkeling, het effect van reeds ingezette maatregelen en de mogelijkheden van eventueel aanvullende maatregelen.

Nationaliteitsvereiste bij de politie

Tijdens het Commissiedebat Politie van 6 juli 2023 heb ik naar aanleiding van vragen van Kamerleden Michon-Derkzen (VVD) en Kuik (CDA) tevens toegezegd

in te gaan op de stand van zaken rondom het nationaliteitsvereiste²⁶. De Eenheid Limburg heeft actief verzocht om het loslaten van de nationaliteitseis op te pakken als maatregel, zodat zij een grotere arbeidsmarkt kunnen aanboren. Samen met de politievakbonden zijn enkele richtingen verkend om deze maatregel vorm te geven. De uitwerking wordt nu verder bekeken. Zoals tevens in het Commissiedebat van 6 juli 2023 is toegelicht, was het loslaten van de nationaliteitseis slechts een klein deel van de voorstellen om de nood in Limburg te verlichten. Andere oplossingsrichtingen zitten vooral in de hoek van grensoverschrijdende politiesamenwerking, waarover u meer kunt lezen in de bijlage Internationaal.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
7 december 2023

Ons kenmerk
5138452

Toezegging formatie, bezetting, inzetbaarheid

Op verzoek van Kamerlid Temmink (SP) heb ik toegezegd om in te gaan op de cijfers van politiecapaciteit, en daarbij onderscheid te maken tussen de formatie, de bezetting en de inzetbaarheid²⁷. Terecht gaf mevrouw Temmink in dit debat aan dat hier een discrepantie tussen bestaat. In de 'Kerncijfers politie'²⁸ is te zien wat de stand van de formatie en de bezetting in de operationele functies van de politie is. Ook vindt u in deze bijlage een grafiek met de bezetting uitgesplitst naar werksoort binnen de operationele sterkte. Naast bezetting spreken we over inzetbaarheid. Iemand is niet inzetbaar wanneer diegene ziek, met verlof of op training is. De inzetbaarheid verschilt van dag tot dag en van team tot team. De politie moet niet alleen rekening houden met de inzetbaarheid van personeel, maar ook met de inplanbaarheid. Bijvoorbeeld: Een politiecollega met een gebroken been is soms wel inzetbaar, maar niet inplanbaar voor iedere taak. De collega kan wel achter een bureau zitten, maar geen incidentafhandeling doen. De politie heeft een dashboard waarin de actuele informatie over de inzetbaarheid en de inplanbaarheid tot op teamniveau te raadplegen is. Deze informatie dient als sturingsinformatie voor het lijnmanagement binnen het politiekorps.

Als minister van Justitie en Veiligheid stel ik jaarlijks de formatie van de politie vast en stel ik de middelen ter beschikking om de formatie te betalen. Uitbreidingen van de formatie worden door de regering geïnitieerd. Als minister van Justitie en Veiligheid monitor ik vervolgens de door de korpschef gerealiseerde bezetting. De actuele informatie in het dashboard over de inzetbaarheid en de inplanbaarheid wordt, zoals gezegd, gebruikt voor interne sturing bij de politie en om het gezag te adviseren bij het maken van keuzes voor daadwerkelijke inzet. Mijn ambtsvoorganger heeft uw Kamer per brief uitgebreid geïnformeerd over de verschillen tussen formatie, bezetting en inzetbaarheid.²⁹ In deze brief ziet u een tabel met de informatie die in het politiedashboard zichtbaar is waarmee de inzetbaarheid inzichtelijk wordt gemaakt. Ook zijn er twee voorbeelden van de inzetbaarheid van twee basisteams weergegeven.

Motie modernisering regeling administratief-technische functie met behoud van executieve status

Naar aanleiding van het Commissiedebat van 6 juli 2023 heeft Kamerlid Michon-Derkzen een motie³⁰ ingediend waarin zij oproept om in overleg met politie en politievakbonden de regeling te moderniseren waar politiecollega's gebruik van

²⁶ Toezegging TZ202307-067

²⁷ Toezegging TZ202307-067

²⁸ Bijlage 1 'Kerncijfers politie'

²⁹ Kamerstukken TK, 2019-2020, 29628 nr. 904.

³⁰ Kamerstukken TK 2022-2023, 29628 nr. 1181.

kunnen maken om hun executieve status te behouden als zij wisselen van een operationele naar een administratief-technische (ook wel: ondersteunende) functie. Met de vakbonden is afgesproken om de termijn waarna de collega's een definitieve keuze moeten maken van vijf jaar te verlengen naar tien jaar, waardoor de collega's die wisselen naar een administratief-technische functie langer beschikbaar blijven voor de operationele diensten. Andere modernisering van de regeling die momenteel ter hand worden genomen, zijn: het inrichten van een platform om diensten op te publiceren waar de capaciteit krap is en het uitvoeren van onderzoek naar de groep medewerkers die de executieve status heeft behouden voor de invoering van de beleidsregel. Deze modernisering maken een grotere bijdrage voor de operatie mogelijk.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
7 december 2023

Ons kenmerk
5138452

Motie Bikker balans commerciële baten en maatschappelijke kosten

Op 8 december 2022 is door uw Kamer de motie van het lid mevrouw Bikker (CU)³¹ aangenomen waarin de regering wordt verzocht om 'de maatschappelijke lasten en de commerciële baten meer in balans te brengen, bijvoorbeeld bij grote evenementen als voetbalwedstrijden'. De motie ziet daarmee niet enkel en specifiek op het doorberekenen van kosten, maar verzoekt de regering om met politie en gemeenten met oplossingsrichtingen te komen om de balans tussen maatschappelijke lasten (inzet van politie en financiële gevolgen) en commerciële baten minder onevenredig te laten zijn bij voetbalwedstrijden én commerciële evenementen.

Mijn ministerie heeft een analyse uitgevoerd op de juridische en praktische haalbaarheid voor het doorberekenen van de kosten. Hierbij geldt het algemene uitgangspunt dat handhaving van wet- en regelgeving in beginsel uit de algemene middelen moet worden gefinancierd. Dit omdat deze activiteiten over het algemeen plaatsvinden ten behoeve van het algemeen belang. Voor zuiver collectieve taken of voorzieningen waarbij geen individueel profijt kan worden vastgesteld en de baten van de gemeenschap overheersen, zoals de handhaving van de openbare orde, geldt het principe dat deze uit de algemene middelen worden betaald.

Het handhaven van de openbare orde en het begeleiden van (risicovolle) evenementen is bovendien onderdeel van de reguliere politietaak (art. 3 van de Politiewet 2012). De inzet van de politie wordt ingeschat op basis van de risico's en wordt bepaald in gezamenlijke afstemming door de lokale driehoek. Uit de juridische analyse blijkt dat uitzonderingen op de financiering uit algemene middelen wel mogelijk zijn, maar dat er voor het doorberekenen van kosten altijd een brede belangafweging dient plaats te vinden. Daar moeten reeds genomen maatregelen en praktische overwegingen worden meegenomen, zoals ook de lasten voor betaald voetbalclubs, wat een stelsel van doorberekeningen met zich mee zal brengen. Bovendien moet het doorberekenen van kosten evenredig zijn. Het lijkt juridisch niet haalbaar om de maatschappelijke kosten door te berekenen.

Daarbij merk ik op dat het beleid zich afgelopen jaren heeft gericht op het verminderen van de inzet van de politie bij evenementen, zoals in en rond voetbalstadions. Dat daar minder maatschappelijke kosten gemaakt moeten worden is het gezamenlijk uitgangspunt. Ook aan de praktische uitvoerbaarheid van het doorberekenen van de kosten zitten veel haken en ogen (wat is

³¹ Kamerstukken TK 2022-2023, 36200 VI nr. 79

bijvoorbeeld 'extra inzet' en wat is 'normaal'). Bovenal omdat het een grote aanpassing van het huidige politiebesteding zou betekenen. Het Rijk is immers verantwoordelijk voor de financiering van voldoende geëquipeerde politie. Daarmee wordt uitgesloten dat derden, zonder tussenkomst van de minister, budgetten kunnen toekennen aan de politie en daarmee mogelijk inspraak hebben om bijvoorbeeld de omvang van de operationele sterkte te kunnen beïnvloeden. Deze (commerciële) partijen zouden dan eventueel ook eisen kunnen stellen aan de sterkte die zij hebben gefinancierd. Het basisprincipe is dat politiesterkte moet kunnen worden ingezet waar dat nodig is, in de wet is dat voorzien in de lokale driehoek waarin de burgemeester en de officier als gezagsdragers gezamenlijk afspraken maken over de inzet van de politie. Het laten betalen voor politie maakt inbreuk op het huidige systeem.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
7 december 2023

Ons kenmerk
5138452

Echter, de roep om kritisch te kijken naar de inzet van politiecapaciteit in het licht van de hedendaagse schaarste is zeer begrijpelijk. Er wordt door mijn ministerie gekeken naar een toekomstbestendig politiebesteding, rekening houdend met de vele uitdagingen en grens aan politiecapaciteit. Hierbij wordt ook gekeken naar waar de inzet van politie noodzakelijk is en waar mogelijkheden liggen voor samenwerking met verschillende veiligheidsorganisaties, rekening houdende met de rol van het bedrijfsleven en de buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's).³² Een belangrijk thema in de ontwikkelagenda politiefunctie, welke gelijktijdig met dit halfjaarbericht politie naar uw Kamer wordt gestuurd, betreft de verantwoordelijkheidsverdeling tussen publieke en private partijen bij het waarborgen van veiligheid. Zoals bijvoorbeeld bij commerciële evenementen. In de uitwerking van de ontwikkelagenda zal nader worden verkend wat de mogelijkheden zijn ten aanzien van deze verantwoordelijkheidsverdeling.

Op de korte termijn

Vanwege de capaciteitstekorten in de GGP is er de afgelopen jaren aandacht voor de politie-inzet rondom (commerciële) evenementen, en de wijze waarop daar omgegaan kan worden met de beschikbare politiecapaciteit. In dat kader heeft de Korpsleiding in 2021 een landelijk plan van aanpak opgesteld met daarin 'capaciteitsbevorderende maatregelen'.³³ In dit plan van aanpak wordt ook specifiek ingegaan op de maatregel: 'Richtinggevende principes vaststellen voor evenementen 2021 e.v.'. Deze principes zijn inmiddels deels geborgd in beleid. Politiechefs voeren periodiek gesprekken met het lokale gezag over het verder minimaliseren van de politie-inzet bij evenementen en de politie-inzet bij evenementen wordt gemonitord door de landelijke Capaciteit Managementtafel.

Waar het gaat om de inzet van politiecapaciteit bij voetbal moet worden meegenomen dat er binnen de Regiegroep Voetbal en Veiligheid en in samenwerking met het betaald voetbal al hard wordt gewerkt aan het terugdringen van (risico's op) wanordelijkheden bij voetbalwedstrijden. De partijen zetten zich gezamenlijk in om ervoor te zorgen dat betaald voetbalorganisaties verantwoordelijkheid nemen voor een goede veiligheidsorganisatie. Als dat wordt bereikt, is ook minder politie-inzet vereist om de openbare orde te handhaven. In mijn brief 'Veilig en gastvrij voetbal'³⁴ van 28 september 2023 heb ik de Kamer geïnformeerd over het brede scala aan

³² DG PenV, 2023: White Paper Doorontwikkeling van de Politiefunctie, pag 1.

³³ Plan van Aanpak: Capaciteit bevorderende maatregelen basisteams voor de periode 2021 – 2024'

³⁴ Kamerstukken TK 2023-2024, 25232-74

maatregelen die door de politie, het ministerie, de gemeenten, de KNVB en de betaalde voetbalclubs gezamenlijk worden genomen. De stevige en gezamenlijke inzet wordt langs vier thema's vormgegeven, onder meer gebaseerd op de lessen die we hebben opgehaald uit het Verenigde Koninkrijk. De vier thema's waarop de maatregelen zich richt zijn; een harde aanpak van individuen en groepen die zich misdragen; ruimte voor en samenwerking met supporters; bevorderen inclusiviteit en inzetten op een sterke governance en wedstrijdorganisatie.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
7 december 2023

Ons kenmerk
5138452

Een relevante ontwikkeling hierbij is ook de recente oproep van politiechef Frank Paauw³⁵, waarin gemeenten verzocht worden om geen uitpubliek meer toe te staan bij Europese voetbalwedstrijden van clubs waarvan de supportersgroepen zich schuldig hebben gemaakt aan (excessief) geweld.³⁶ Het is aan het lokale gezag om te bepalen of ook daadwerkelijk wordt overgegaan tot deze maatregel, conform het algemene uitgangspunt dat de lokale driehoek afspraken maakt over de inzet van de politie.

BOA's

Motie van het lid Van Dam ten aanzien van verkeershandhaving door boa's

Conform de motie Van Dam uit 2019³⁷ is de afgelopen jaren via een pilot geëxperimenteerd met het uitbreiden van taken van buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) op het vlak van de verkeershandhaving³⁸. Binnen de pilot hebben boa's kunnen handhaven op vier lichte verkeersovertredingen, te weten het voeren van geen of onjuiste fietsverlichting; het negeren van rood licht door fietsers; het handheld telefoongebruik door fietsers en rood licht lopen door voetgangers.

De conclusies uit de pilot zijn positief en de handhaving van deze feiten passen binnen het inzetcriterium voor boa's³⁹. Zo wordt aangegeven dat de boa's ervaren goed toegerust te zijn voor de uitbreiding van de handhavingstaken, en is er op basis van de beschikbare data geen significant verschil te zien in het aantal geslaagde bezwaren tegen verkeersboetes opgelegd door opsporingsambtenaren van politie tegenover verkeersboetes opgelegd door de boa's.

Daarom heb ik, na overleg met politie, OM, burgemeesters en de VNG om deze feiten per 1 januari 2024 op te nemen in het domein I Openbare ruimte van de Regeling domeinlijsten Buitengewoon opsporingsambtenaar.

Toezegging domein overstijgend werken door gemeentelijke boa's

Naast de pilot verkeershandhaving is in december 2018 aan uw Kamer een verkenning toegezegd naar domein overstijgende inzet van gemeentelijke boa's. Met deze verkenning krijgen boa's uit domein I, Openbare ruimte, middels pilots de mogelijkheid tot het handhaven van een aantal feiten uit de Scheepvaartverkeerswet, het Binnenvaartpolitiereglement en de Wegenverkeerswet die momenteel niet in de bevoegdheden lijst is opgenomen. Doel hiervan is om te kijken of het toevoegen van deze feiten aan domein I een

³⁵ Mede namens politiechefs Hamit Karakus (Eenheid Noord-Holland), Wilbert Paulissen (Eenheid Oost-Brabant) en Fred Westerbeke (Eenheid Rotterdam)

³⁶ Brief 13-10-2023 Toenemend supportersgeweld: oproep tot weren van misdragende supporters" Frank Paauw

³⁷ Kamerstukken TK 2019-2020, 35300-VI nr. 53

³⁸ Kamerstukken TK 2022-2023, 29398, nr. 1065

³⁹ Kamerstukken TK 2023-2024, 29398, nr. 1075

oplossing kan zijn voor de ervaren overlast waar deze boa's op dit moment niet kunnen handhaven. Het betreft handhaving door gemeentelijke boa's op het water en op taxistandplaatsen.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Deze pilots worden momenteel geëvalueerd en de uitkomsten zullen de komende periode met de betrokken partijen worden besproken. Besluitvorming over het al dan niet opnemen van deze feiten in het domein I Openbare ruimte van de Regeling domeinlijsten Buitengewoon opsporingsambtenaar zal plaatsvinden in de eerste helft van 2024.

Datum
7 december 2023

Ons kenmerk
5138452

Motie van het lid Michon-Derkzen over in het halfjaarbericht politie melding maken van het aantal lopende aanvragen voor een wapenstok

Conform de motie van het lid Michon-Derkzen⁴⁰ informeer ik uw kamer in dit Halfjaarbericht over de stand van zaken rond de wapenstok voor boa's domein I Openbare ruimte en de ingediende aanvragen vanaf peildatum 18 april 2023 tot en met peildatum 29 november.

In het eerste Halfjaarbericht Politie 2023 informeerde ik u over de ontstane onduidelijkheid rond de toepassing van de criteria voor de toekenning van de korte wapenstok. In de afgelopen periode heeft er intensief overleg plaatsgevonden tussen mijn departement, het OM, Politie en de VNG/gemeenten om te komen tot een oplossing. Hiertoe is gezamenlijk gekomen tot het voorstel om gemeenten die voor een definitief positief advies net niet in aanmerking komen een tijdelijke toekenning voor de korte wapenstok van twee jaar in te stellen onder invulling van een aantal voor de betreffende gemeente specifiek gemaakte randvoorwaarden. Dit geeft de toezichthouders politie en OM meer mogelijkheden in de advisering en gemeenten de kans om op basis van door de toezichthouders gespecificeerde verbeterpunten in aanmerking te komen voor definitieve toekenning van de korte wapenstok na afloop van de periode van twee jaar. Een kortere toekenningsperiode biedt daarnaast gelegenheid om tijdig in overleg te treden wanneer ongewenste of averechtse gevolgen onverhoopt optreden.

Binnen dit proces is ook geconstateerd dat het van belang is dat toezichthouders, naast de lokale vertegenwoordigers van politie en OM, in een vroeg stadium betrokken zijn om zo als gemeente tot een goede aanvraag voor advies te komen. Van de toezichthouders wordt gevraagd om in de voorfase van de aanvraag een zo compleet mogelijk beeld te schetsen van de mogelijkheden voor een aanvraag en de wijze van invulling van randvoorwaarden. Er is afgesproken dat toezichthouders gemeenten op verzoek zo uitgebreid mogelijk informeren.

Het voorstel kon rekenen op steun van de burgemeesters, het OM, de politie en de VNG waardoor op 1 oktober 2023 is gestart met de praktische uitwerking van het voorstel, de behandeling van de aanvragen aan de hand van de nieuwe werkwijze en het opstellen van een handreiking voor gemeenten die nog aan het begin van het proces staan.

In de periode van 18 april tot en met 29 november 2023 is er één aanvraag voor de korte wapenstok tijdelijk toegekend. Er zijn geen aanvragen voor de korte wapenstok afgewezen. Daarnaast zijn er twee aanvragen voor de korte

⁴⁰ Kamerstukken TK 2022-2023, 29628, nr. 1152

wapenstok in behandeling bij Justis. Ten slotte is het goed te benoemen dat er een aantal aanvragen voor advies bij de toezichthouders voorligt.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Nota naar aanleiding van het verslag bij wetsvoorstel 36395, wijziging politiewet 2012 en bijbehorende amvb bewapening en uitrusting boa's

Op 5 oktober 2023 heeft uw Kamer een verslag uitgebracht bij het wetsvoorstel 36395 ter wijziging van de politiewet 2012. Ik zal uw vragen beantwoorden middels een nota naar aanleiding van het verslag. Deze nota zal zo spoedig mogelijk aan u worden verzonden. In deze nota zal ook het verdere proces rond het wetsvoorstel en de algemene maatregel van bestuur worden geduid.

Datum
7 december 2023

Ons kenmerk
5138452

Politieacademie

Evaluatie ZBO Politieacademie

In dit halfjaarbericht informeer ik u over het evaluatieonderzoek dat ik door het WODC heb laten uitvoeren naar het zelfstandig bestuursorgaan (ZBO) Politieacademie⁴¹. Het doel van het onderzoek is het beoordelen van de realisatie van de doelen van de inbedding van de Politieacademie in het politiebestedel van de Nationale Politie. Met dit onderzoek wordt invulling gegeven aan de toezegging van mijn de toenmalige minister van Justitie en Veiligheid aan uw Kamer om de inbedding van de Politieacademie te evalueren alsmede te voldoen aan de eis van de Kaderwet ZBO's om vijfjaarlijks een verslag aan de Eerste en Tweede Kamer toe te sturen over het functioneren van dit bestuursorgaan⁴². De inbedding van de Politieacademie in het politiebestedel vond plaats op 1 januari 2017.

Onderzoeksopzet

Dialogic heeft het evaluatieonderzoek uitgevoerd in opdracht van het WODC. Dialogic heeft aangegeven dat het beoordelen van de ZBO-constructie van de Politieacademie niet los kan worden gezien van het functioneren van de Politieacademie als geheel. De Politieacademie functioneert bovendien als organisatie binnen een bepaalde governancestructuur. De beoordeling van het functioneren van de Politieacademie kan volgens Dialogic alleen worden beoordeeld in samenhang met van de manier waarop aan deze governance is vormgegeven en hoe deze structuur in de praktijk functioneert.

Voor het functioneren van de Politieacademie heeft Dialogic onderzocht hoe de opleidings- en onderzoeksactiviteiten scoren op doeltreffendheid, doelmatigheid en kwaliteit. Daarnaast is de invloed van de wetswijziging (de inbedding in het nieuwe politiebestedel) op het functioneren van de Politieacademie per sector in het onderzoek beschreven.

Inbedding Politieacademie in de Nationale Politie bewuste keuze

Destijds is na het inwinnen van adviezen van twee commissies (Vogelzang en Wallage) en na grondig debat met de Tweede Kamer gekozen voor een ZBO-constructie die slechts uit twee personen bestaat: de directeur en de plaatsvervangend directeur. Deze ZBO heeft haar eigen wettelijke verantwoordelijkheid. Tegelijkertijd is het beheer van de Politieacademie onder gebracht bij de Nationale politie en zijn de medewerkers van de Politieacademie in dienst van de Nationale politie, met uitzondering van de directeur en de plaatsvervangend directeur.

⁴¹ Zie: <https://repository.wodc.nl/>

⁴² Kamerstukken TK 2014-2015, 34129 nr. 6

Met deze ZBO-constructie moest de kwaliteit en de onafhankelijkheid van het politieonderwijs geborgd worden. Tegelijkertijd moesten met de inbedding van de Politieacademie in het politiebestedel van de Nationale Politie de volgende doelen worden gerealiseerd:

1. Het bevorderen van een sterkere verbinding tussen Politieacademie en Politie;
2. De borging van de kwaliteit van het onderwijs en onderzoek aan de Politieacademie;
3. Een efficiëntere en effectievere inrichting van de bedrijfsvoering van de Politieacademie.

Dialogic constateert dat de inbedding van de Politieacademie in het politiebestedel en de daarbij gekozen ZBO-constructie niet aantoonbaar een positieve bijdrage heeft geleverd aan deze doelen, maar dat dit tegelijkertijd ook geen negatieve impact heeft gehad op de ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs. Soms zijn doelen dus wel gerealiseerd, maar is dat niet toe te schrijven aan de gekozen ZBO-constructie. Zo wordt de kwaliteit van het onderwijs voor een deel geborgd door het toezicht dat door de Inspectie Justitie en Veiligheid en door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie wordt uitgeoefend. Dat was al het geval voordat de Politieacademie bij de Nationale Politie werd ingebed en dat is na de inbedding niet veranderd. Dat toezicht heeft volgens de onderzoekers bijgedragen aan een verbetering van de onderwijskwaliteit, zonder dat dit een resultaat was van de nieuwe governancestructuur. Daarnaast levert de intensieve samenwerking tussen Politieacademie en politie op de inhoud van het curriculum ook een belangrijke bijdrage aan de kwaliteit van het onderwijs.

Conclusie en vooruitblik

Hoewel de ZBO-constructie van de Politieacademie niet op alle fronten heeft bijgedragen aan de realisatie van de doelen van de inbedding, stelt Dialogic desondanks vast dat de Politieacademie, als organisatie, vanaf de inbedding op onderdelen redelijk goed heeft gepresteerd, en dat de doeltreffendheid, doelmatigheid en kwaliteit van de sectoren in de afgelopen jaren zijn verbeterd. Daaraan kan dus volgens Dialogic de conclusie worden verbonden dat het huidige governancemodel het functioneren van de Politieacademie niet in de weg staat. Ik onderschrijf de verbeteringen die de afgelopen jaren bij de Politieacademie zijn doorgevoerd. Ik volg ook de redenering uit het onderzoek dat het nu niet voor de hand ligt om te opteren voor grote veranderingen in de governancestructuur, maar om te werken aan de verbetering van de doeltreffendheid van de bestaande governance.

Aan de verbetering van deze doeltreffendheid van het governancemodel wordt door mij reeds op diverse manieren gewerkt. Zo wordt gewerkt aan een nieuwe financieringssysteem voor het politieonderwijs. Deze nieuwe financieringssysteem moet inzicht geven in de meerjarige bekostiging van het politieonderwijs en leiden tot een stabielere financiering ervan, helder maken wat de opleidingsproducten van de Politieacademie kosten en een meerjarig beleid op het gebied van politieonderwijs beter mogelijk maken.

Verder wordt gewerkt aan een substantiële verbetering van het behoeftestellingsproces voor de vakspecialistische opleidingen (VPO). In nauw overleg met de Politie en de Politieacademie wordt door mij gestuurd op een

verbetering van de korpsvraag naar vakspecialistische opleidingen en heeft de Politie hier inmiddels diverse programma's op ingericht die in de komende jaren tot een scherpere behoeftestelling gaan leiden. Hiermee wordt ook tegemoet gekomen aan de aandachtspunten die de Inspectie Justitie en veiligheid hierover eerder middels een brief had geformuleerd⁴³. De politie maakt hierbij de komende periode zichtbare stappen van planning en procesorganisatie naar realisatie.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
7 december 2023

Ons kenmerk
5138452

Door binnen het huidige governance-model enkele grote verbeteringen door te voeren, wordt de financiële bedrijfsvoering transparanter en zal op het gebied van de behoeftestelling de binding tussen Politie en Politieacademie worden versterkt. De doelen die rondom de inbedding zijn geformuleerd, komen daarmee scherper in beeld. Bij de volgende vijfjaarlijkse evaluatie (2028) zal dan opnieuw bekeken moeten worden of de samenhang tussen het governance-model en de taakuitvoering door de Politieacademie is verbeterd.

Geweldsmiddelen

Schriftelijke reactie bewapening ME

Tijdens het tweeminutendebat Politie op 7 december 2022 heb ik uw Kamer toegezegd om schriftelijk te reageren op de opvolging van een van de aanbevelingen uit het rapport 'Less than lethal weapons voor de mobiele eenheid onderzocht'. De onderzoekers doen in dat rapport enkele aanbevelingen over onder meer de voorbereiding, de aansturing, de training en de toerusting van de Mobiele Eenheid. In dat kader start de politie begin 2024 met het 'paraatheidsprogramma CCB (Conflict en Crisisbeheersing)'.

In het paraatheidsprogramma CCB wordt, mede naar aanleiding van enkele aanbevelingen uit het genoemde rapport, aandacht besteed aan de verbetering van onder meer de paraatheid van de ME. Ook zal er aandacht zijn voor de uitrusting en de persoonlijke veiligheid van de ME en haar leden. Daarnaast zal het vervangingsvraagstuk van de Mobiele Eenheid aan de orde komen. Binnen de gehele politieorganisatie is de vervanging van nieuwe medewerkers aan de orde, in verband met de hoge uitstroom. Dat geldt des te meer voor de leden van de ME. Door de hoge inzet van de afgelopen jaren is het noodzakelijk om de ME kwalitatief en kwantitatief op een hoger plan te organiseren. Dat zal de komende jaren vragen om extra investeringen.

Tot slot wordt volgend jaar de Mobiele Eenheid gefaseerd voorzien van nieuwe beschermende kleding, waarbij naast comfort ook aandacht is voor betere beschermende eigenschappen daarvan.

Camera's

Inzetkader gezichtsherkenningstechnologie politie

In 2023 is het "Inzetkader gezichtsherkenningstechnologie politie" formeel vastgesteld. In mijn brief van 24 februari 2023⁴⁴ heb ik toegezegd u in het tweede halfjaarbericht politie te informeren over de ervaringen met het inzetkader sinds de formele vaststelling. Tot 1 november 2023 zijn zes toetsingsaanvragen ontvangen, waarvan er één is goedgekeurd. Ik heb u daar in

⁴³ Zie: <https://www.inspectie-jenv.nl/Publicaties/brieven/2023/10/10/brief-behoeftestelling-vpo-aan-minister-jenv>

⁴⁴ Kamerstukken TK 2023-2024, 29628 nr. 1156

de genoemde brief over geïnformeerd. Twee aanvragen zijn nog in behandeling. Enkele aanvragen zijn, in overleg met de aanvragers, niet verder in behandeling genomen. Bijvoorbeeld omdat een alternatieve aanpak eerst nader onderzocht diende te worden. Eén aanvraag werd door de aanvrager ingetrokken, nadat analyse met behulp van het inzetkader had uitgewezen dat de inzet van gezichtsherkenningstechnologie onvoldoende meerwaarde zou bieden. De toetsingscommissie beantwoordt ook informeel vragen over ethisch, juridisch en technisch verantwoord gebruik van gezichtsherkenningstechnologie door de politie. Gedurende een periode van drie jaar wordt ervaring opgedaan met het inzetkader en worden deze ervaringen in samenwerking met de Politieacademie formeel geëvalueerd.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
7 december 2023

Ons kenmerk
5138452

Heimelijk werk

Voortgang implementatie aanbevelingen Commissie Sorgdrager

Het rapport van de commissie Waarborgen Werken Onder Dekmantel geeft adviezen om het heimelijk werk binnen de politieorganisatie en het Openbaar Ministerie te professionaliseren.⁴⁵ Om dit proces te begeleiden wordt er op 1 januari 2024 een kwartiermaker aangesteld door de korpschef. De opdracht aan deze kwartiermaker betreft, zoals eerder gemeld aan uw Kamer, het borgen van personeelswelzijn in een stelsel heimelijk werken en het professionaliseren van het heimelijk werken binnen de politie.

De kwartiermaker aan politiezijde trekt ten behoeve van de nauwe verbinding tussen politie en het Openbaar Ministerie op dit proces nauw op met een counterpart bij het Openbaar Ministerie. Op dit moment wordt door het Openbaar Ministerie en de politie geïnventariseerd welke impact de door de commissie Waarborgen Werken Onder Dekmantel geadviseerde maatregelen, onder andere ten aanzien van personele en organisatorische waarborgen, hebben op de praktijk.

In de verzamelbrief heb ik tevens aangekondigd dat een externe commissie de ontwikkeling monitort en in 2025 een rapport over de voortgang in het heimelijk domein oplevert. Ik heb mevrouw Mr. Winnie Sorgdrager bereid gevonden om het voorzitterschap van deze monitoringscommissie op zich te nemen.

Tapsysteem

Vernieuwing tapsysteem

Politie werkt al langere tijd met een Israëliisch bedrijf aan de vervanging van het tapsysteem. Er zijn nog diverse technische problemen die moeten worden opgelost. Vanwege de situatie in Israël is de onzekerheid over de realisatie van het nieuwe tapsysteem toegenomen. Met de leverancier wordt de komende tijd bezien wat dit betekent voor de planning van de implementatie, de samenwerking en de in gebruik name van het nieuwe systeem. Om de continuïteit van tappen te borgen, zal het huidige tapsysteem langer in stand worden gehouden. Daarvoor zal de huidige tapapplicatie een upgrade krijgen en worden geplaatst op een nieuwe hardware omgeving. Realisatie daarvan zal naar verwachting een doorlooptijd van een jaar kennen.

⁴⁵ Voor een uitgebreide reactie op het rapport verwijs ik u graag door naar de verzamelbrief politie en missiekritische communicatie welke op 20 oktober jl. aan uw Kamer is verzonden (Kamerstukken TK 2023-2024, 29628, nr.1190).

CIOT-bevragingen bij persoonsvermissingen

Zoals toegezegd in de Verzamelbrief van 19 oktober 2022⁴⁶ rapporteer ik uw Kamer dat de politie in de periode 1 mei 2023 tot 1 november 2023 acht keer de naam, adres, woonplaats-gegevens van een vast IP-adres heeft bevroegd bij het Centraal Informatiepunt Onderzoek Telecommunicatie (CIOT), om personen die in acuut levensgevaar zijn en waarvan de locatie onbekend is, alsnog te kunnen opsporen. Van deze voorziening kan de politie, vooruitlopend op het wetsvoorstel zoekmiddelen urgente persoonsvermissingen, gebruik maken, indien er sprake is van een ernstig vermoeden van levensbedreigende situaties voor vermiste personen en het Wetboek van Strafvordering en de Wet Verplichte Geestelijke Gezondheidszorg niet van toepassing zijn.

Zeden

Update werkvoorraad, formatie en bezetting

Stand van zaken formatie en bezetting op de aanpak van zeden

Ik constateer dat de formatie voor de zedenrecherche vanaf 2020 is gestegen als gevolg van het beschikbaar komen van de extra middelen vanuit de motie Klaver c.s.⁴⁷ In het kader van de motie Klaver zijn 110,3 fte's toegevoegd aan de opsporingscapaciteit en 3 fte toegevoegd aan docentencapaciteit.

In onderstaande tabel vindt u de ontwikkeling in de formatie en bezetting bij de zedenteams vanaf 31 december 2020.

Tabel 1 (ontwikkeling) formatie en bezetting teams zeden

datum	formatie	bezetting
31-12-2020	630,3	638,8
31-12-2021	653,6	656,2
31-12-2022 ⁴⁸	678,8	672,2
31-3-2023	687,1	662,6
31-8-2023	689,9	660,9

Uit het verschil tussen de formatie en de daadwerkelijke bezetting kan het aantal vacatures bij de zedenteams worden afgeleid. De lagere fluctuerende bezetting ten opzichte van de formatie wordt veroorzaakt door uitstroom van medewerkers die met pensioen gaan of doorstromen en ophoging van formatie. Door de krapte op de arbeidsmarkt en de duur van een werving- en selectietraject kan het even duren voordat vacatures zijn ingevuld. Ook zijn sommige formatieplaatsen van de laatste tranche van de motie Klaver nog niet ingevuld, omdat dit jaar de werving nog loopt. De politie werkt voortdurend aan de werving en selectie van politiemedewerkers, zodat de politie kan blijven voldoen aan de taken en de

⁴⁶ Kamerstukken TK 2022-2023, 29628 nr. 1127.

⁴⁷ Kamerstukken TK 2019-2020, 35300 nr. 11

⁴⁸ De politie heeft in het voorjaar van 2023 de definitie van het werk in de zedenkolom scherper geformuleerd. Daardoor wijken de cijfers per 31-12-2022 enigszins af van eerdere rapportages.

uitdagingen. De politie zoekt hierbij ook naar alternatieve mogelijkheden om de formatie gevuld te krijgen.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Stand van zaken werkvoorraad zedenzaken

Met de motie van de leden Michon-Derkzen en Van der Werf⁴⁹ wordt opgeroepen om minimaal tweemaal per jaar uw Kamer te informeren over de werkvoorraad op het terrein van zedenzaken. Met deze brief informeer ik u over de stand van de werkvoorraad met als peildatum 2 november 2023.

Datum
7 december 2023

Ons kenmerk
5138452

Op 2 november 2023 waren in totaal 3.398 zedenzaken bij politie in behandeling. Het gaat daarbij om aanranding, verkrachting, incest, ontucht met minderjarigen, grooming en overige zedenmeldingen, openbare schennis en sexting. In 868 van die zaken is de aangifte langer dan 6 maanden in behandeling. Het aantal geregistreerde zedenincidenten is op 2 november 2023 12.016. Dit zijn niet allemaal strafbare feiten, want niet elke vorm van seksueel grensoverschrijdend gedrag is strafbaar en zedenincidenten bestaan niet alleen uit meldingen van burgers. Als een wijkagent een bezoek brengt aan een veroordeelde zedendelinquent of als een agent een bekende schennispleger in een afgelegen gebied aantreft, dan wordt dat ook vastgelegd en als incident geregistreerd. Dit verklaart waarom lang niet alle geregistreerde zedenincidenten resulteren in een aangifte maar wel werk met zich meebrengt voor de politie.

Daarnaast wordt ingezet op het doen van betekenisvolle interventies. Iedere melding wordt zorgvuldig behandeld en op een passende manier opgevolgd. Het strafrecht is een onmisbaar sluitstuk in de aanpak tegen seksueel geweld en het bieden van rechtvaardigheid aan slachtoffers. Hierbij is het belangrijk dat in elke zaak de behoefte van het slachtoffer – met betrekking tot de afdoening van de zaak – steeds een centrale rol speelt. In bepaalde zaken wordt bijvoorbeeld bekeken of herstelbemiddeling (mediation in het strafrecht) naast strafrechtelijke afdoening of als zelfstandig instrument voorziet in de behoefte van het slachtoffer. Welke vorm van afdoening het beste is, is maatwerk en hangt altijd af van het slachtoffer en de ernst van de zaak.

In vergelijking met dezelfde periode in voorgaande jaren is de werkvoorraad flink gedaald tot onder het niveau van 2020, terwijl het aantal aangiftes veel hoger ligt dan in 2020. Het aantal aangiftes langer dan 6 maanden is licht gestegen ten opzichte van dezelfde periode in 2022. Dit betekent overigens niet dat deze zaken "op de plank liggen" en dus stil liggen. Er wordt namelijk in fasen gewerkt aan de zaken. Daarnaast zijn er substantieel meer zedenzaken afgerond en met een dossier ingezonden naar het Openbaar Ministerie dan voorgaande jaren.

Zie onderstaande tabel voor de geactualiseerde cijfers. (bron: politie)

Tabel actuele werkvoorraad	Stand 2 nov '20	Stand 2 nov '21	Stand 2 nov '22	Stand 2 nov '23
Totaal aantal geregistreerde incidenten	10.143	10.743	13.343	12.016
Voorraad totaal aantal zedenzaken	3.464	3.577	3.607	3.398

⁴⁹ Kamerstukken 2022-2022, 31015 nr. 249

Totaal aantal <u>aangiftes</u> langer dan 6 maanden in voorraad	829	878	833	868
Totaal aantal aangifte	2.375	2.602	2.912	2.779
Aantal verdachten Openbaar Ministerie	1.739	1.883	2.102	2.241

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
7 december 2023

Ons kenmerk
5138452

Motie van de leden Helder c.s. over de structurele middelen wet seksuele misdrijven

Op 4 juli 2023 is de motie van de leden Helder (BBB), Van der Staaij (SGP) en Van Nispen (SP) over het ruim voor de inwerkingtreding van de wet seksuele misdrijven ter beschikking stellen van structurele middelen aan de politieorganisatie aangenomen.⁵⁰ Tijdens het plenaire debat over deze wet, op 28 juni 2023, heb ik verduidelijkt dat ik de motie zo interpreteer dat het gaat over de bestaande middelen die in het kader van de implementatie en uitvoering van de wet aan politie beschikbaar zijn gesteld.

Zoals uiteengezet in de nota naar aanleiding van het verslag bij het wetsvoorstel seksuele misdrijven, heeft de politie in het consultatieadvies over dit wetsvoorstel aangegeven te verwachten dat het aantal meldingen en aangiften stijgt en dat hiervoor een capaciteitsuitbreiding benodigd is.⁵¹ Ik heb hiervoor extra middelen ter beschikking gesteld, namelijk structureel ruim 5 miljoen euro vanaf 2024. Deze middelen zijn vooral bestemd voor de werving en selectie van ongeveer 40 fte voor de aanpak van seksuele misdrijven. Daarnaast meld ik volledigheidshalve dat de politie voor de periode 2022 tot en met 2023 incidenteel circa 2,4 miljoen euro heeft ontvangen voor de voorbereiding van de wet, bijvoorbeeld het aanpassen van de ICT en het trainen van ongeveer 20.000 politiemedewerkers (onder andere de gebiedsgebonden politie en de zedenrecherche) in de wetsartikelen die naar aanleiding van het wetsvoorstel wijzigen.

Ik heb de korpschef toestemming gegeven om in het kader van de implementatie van het wetsvoorstel seksuele misdrijven en vooruitlopend op het beschikbaar komen van de structurele middelen, te starten met de werving en selectie van de nieuwe capaciteit. Afgesproken is in dit verband dat de toegekende incidentele middelen ook ingezet kunnen worden voor het eerder werven van medewerkers voor het team Zeden. Met het ter beschikking stellen van de structurele middelen voor de implementatie en uitvoering van de wet seksuele misdrijven en de gemaakte afspraken met politie voor het eerder kunnen starten van de werving en selectie van de extra benodigde politiecapaciteit ben ik van mening dat er gehoor wordt gegeven aan de oproep uit de motie. Politie heeft het wervingstraject voor de uitbreiding van de zedencapaciteit inmiddels opgestart zodat er vanaf 2024 kan worden overgegaan tot het gefaseerd aanstellen van ongeveer 40 fte. Politie streeft ernaar deze capaciteitsuitbreiding in 2026 gerealiseerd te hebben. Daarbij is de politie afhankelijk van de mogelijkheden in de huidige arbeidsmarkt.

Toezegging meer informatie over de online-opsporingsstrategie seksuele misdrijven

⁵⁰ Kamerstukken TK 2022-2023, 36222 nr. 34.

⁵¹ Kamerstukken TK 2022-2023, 36222 nr. 7, paragrafen 1 en 5.1 en 5.2.

Conform mijn toezegging tijdens het plenaire debat Wet seksuele misdrijven op 28 juni 2023 en de moties Kuik c.s. en Van der Graaf c.s.⁵² informeer ik u hierbij nader over de verkenning die de politie heeft uitgevoerd om te komen tot een online opsporingsstrategie voor seksuele misdrijven. De online opsporingsstrategie voor seksuele misdrijven kent raakvlakken met de online opsporing op het gebied van mensenhandel. Over de ontwikkeling van de online opsporing op het gebied van mensenhandel zijn in de Veiligheidsagenda 2023-2026 afspraken gemaakt.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
7 december 2023

Ons kenmerk
5138452

Het tegengaan van (online) seksueel kindermisbruik is en blijft van hoge prioriteit binnen de opsporing. De politie en het OM bekijken voortdurend hoe (online) seksueel kindermisbruik het meest effectief kan worden gestopt. Uitgangspunt hierbij is dat in gezamenlijkheid interventies worden gepleegd met een zo groot mogelijk maatschappelijk effect, die gericht zijn op het identificeren van slachtoffers, het opsporen van daders en het frustreren van criminele netwerken en structuren.

Uw Kamer heeft verzocht om een meer proactieve opsporingsstrategie te ontwikkelen en daarbij te kijken naar de mogelijke inzet van middelen als lokprofielen en webcrawling. Dit kan volgens de politie mogelijk bijdragen aan het vroeg signaleren van jonge slachtoffers. Daarnaast kunnen deze vormen van opsporing een andere manier bieden om verdachten te identificeren. De politie heeft een impactanalyse uitgevoerd naar deze vorm van online opsporing voor seksuele misdrijven, waarbij voor een aantal scenario's de werklast (financiële kosten en benodigde capaciteit) is uitgewerkt. Hierbij is tevens inzichtelijk gemaakt welke andere aspecten, onder andere op het gebied van opleidingen en Informatievoorziening (ICT), aandacht behoeven. Opnieuw heeft de politie geconstateerd dat om te voorkomen dat deze methode van opsporing onbedoeld leidt tot een vorm van uitlokking, de methodiek beperkingen kent en er strenge waarborgen dienen te worden ingebouwd. Politie merkt hierbij op dat naast deze vorm van online opsporing. Het deelnemen in digitale omgevingen waarin verdachten actief zijn, onder meer ten behoeve van observatie, verslaglegging en identificatie, vraagt mogelijk een veel actievere vorm van participatie door de politie.

De hierboven genoemde uitkomsten uit de impactanalyse zullen input vormen voor de politie bij het opstellen van een bredere online opsporingsstrategie. De politie merkt hierbij op dat het in deze fase moeilijk is om een concreet tijdspad te schetsen waarop de bredere online opsporingsstrategie kan worden gepresenteerd, mede vanwege de majeure opdrachten waar de politie voor staat, waaronder het nieuwe wetboek van Strafvordering.

Verkeer

Motie aanpak verkeershufters en toezegging informatie-uitwisseling tussen politie en CBR

Op 7 juli 2021 heeft een dodelijke aanrijding plaatsgevonden waarbij een motoragent van het Team Verkeer van de eenheid Rotterdam is omgekomen. Naar aanleiding van dit tragische incident heeft de korpschef een externe commissie verzocht onderzoek te doen naar de gevolgde werkwijze van bij de

⁵² De moties Kuik c.s. (31 015, nr. 233) en Van der Graaf c.s. (31 015, nr. 197)

politie. Op 4 maart 2022 heeft de ingestelde commissie Spee haar aanbevelingen overhandigd aan de korpschef⁵³. De korpschef heeft daarop aangegeven de aanbevelingen van commissie Spee onverkort over te nemen. In opvolging van het rapport van de commissie Spee hebben de leden Helder (PVV) en van Nispen (SP) op 19 mei 2022 een motie ingediend over het formuleren van een concrete aanpak van verkeersshuften.⁵⁴ In deze kamerbrief ga ik in op de uitwerking van de aanbevelingen van de Commissie Spee en doe ik daarmee bovenbeschreven motie gestand.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
7 december 2023

Ons kenmerk
5138452

Binnen de eenheid Rotterdam is een brede werkgroep samengesteld welke de aanbevelingen heeft uitgewerkt tot een aanpak waarmee zij van start zijn gegaan. Vanuit deze werkgroep is er contact met het departement, het Openbaar Ministerie (OM), het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen (CBR) en het Ministerie van IenW. In het verlengde van de eenheid Rotterdam bekijkt de landelijk portefeuillehouder Verkeer in hoeverre deze aanpak van de aanbevelingen door de eenheid Rotterdam ook landelijk in alle andere politie-eenheden kan worden toegepast.

Aanbevelingen Commissie Spee:

1. Meer aandacht voor te zwaar beladen vrachtverkeer
2. Meer aandacht voor de geestelijke toestand van met name bestuurders van zware vrachtwagens
3. Beter stroomlijnen van de contacten tussen de politie (eenheden) en het CBR
4. Meer aandacht voor uitwisselen van relevante briefingsinformatie
5. Meer aandacht voor technische gebreken van voertuigen bij aanrijdingen
6. Meer aandacht voor het gevaar van sluiproutes als gevolg van weeglussen op het hoofdwegennet

Aanbeveling 1 Meer aandacht voor te zwaar beladen vrachtverkeer

In de regio Rotterdam/Rijnmond is sprake van een toename van zwaar vrachtverkeer. Indien daarbij sprake is van overbelading of technische gebreken dan kan dit een gevaar vormen voor de verkeersveiligheid. Overbelading heeft een langere remweg tot gevolg en leidt tot snellere slijtage van remmen en banden. Het leidt bovendien tot schade aan het wegdek, aan kunstwerken en oneerlijke concurrentie. Optreden tegen te zwaar beladen vrachtverkeer verdient daarom naar het oordeel van de commissie meer aandacht van de politie. Het verdient aanbeveling dat de eenheid Rotterdam in overleg treedt met de Inspectie Leefomgeving en Transport (IL&T) en het Openbaar Ministerie (OM) om te komen tot een meer structurele aanpak van deze problematiek. Bij herhaalde overtredingen van een bedrijf op dit punt verdient een aanpak gericht op het stoppen van deze overtredingen de voorkeur boven het telkens opnieuw verbaliseren.

De landelijke portefeuillehouder verkeer heeft gesprekken gevoerd met alle teams verkeer van de politie over mogelijkheden tot intensivering van de controles op het beroepsgoederenvervoer. Binnen elke eenheid vinden integrale transport

⁵³ Kamerstuk Vergaderjaar 2021–2022, 29 628, Nr. 1074

⁵⁴ Kamerstuk Vergaderjaar 2021–2022, 29 628, Nr. 1080

controles plaats, tijdens deze integrale transport controles wordt niet alleen gecheckt op overbelading daarnaast vindt er ook een controle plaats van het voertuig, douane papieren, etc. Teneinde de overtreding bij overbelading te doen stoppen en niet steeds opnieuw te verbaliseren, is er een systeem ontwikkeld dat informatie omtrent dit soort overtredingen kan delen tussen bevoegde instanties. Dit zogenaamde ERRU (European Register for Roadtransport Undertakings) systeem berekent de strafpunten per overtreding en telt de strafpunten van voorgaande overtredingen daarbij op. Daarmee kan een vervoerder mogelijk zijn of haar vergunning verliezen als er te vaak overbelading wordt gedetecteerd en/of een vervoersmanager zijn vakbekwaamheid. Dit is ook zo verwerkt in de richtlijn strafvordering. Tot slot is een projectcode voor de Basisvoorziening Handhaving (BVH) aangevraagd en nu actief, daardoor kunnen veelplegers eenvoudiger worden herkend.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
7 december 2023

Ons kenmerk
5138452

Aanbeveling 2 Meer aandacht voor de geestelijke toestand van met name bestuurders van zware vrachtwagens

In het belang van de verkeersveiligheid dient er meer aandacht te zijn voor de geestelijke toestand van met name bestuurders van zware vrachtwagens. Dit in verband met het gevaar dat roekeloos rijgedrag met een vrachtwagen kan opleveren. Indien er twijfels zijn over de rijgeschiktheid van een vrachtwagenbestuurder verdient een breed gedocumenteerde mededeling ex artikel 130 Wegenverkeerswet (WVW) de voorkeur. Het is dan van belang dat alle relevante informatie over de betrokken bestuurder wordt verzameld opdat het CBR een volledig beeld krijgt van diens geestelijke gesteldheid.

Bestuurders die voor een C-rijbewijs (vrachtautorijbewijs) opgaan moeten een gezondheidsverklaring inleveren bij het CBR. Het CBR beslist dan of een bestuurder rijgeschikt is. Na het behalen van het C-rijbewijs wordt de chauffeur elke vijf jaar gekeurd door een bedrijfsarts of gecertificeerde arbodienst. Afhankelijk van de uitslag van die keuring kan er een onderzoek door een specialist volgen. Het CBR beoordeelt de door de arts en/of specialist aangeleverde medische rapportages en neemt een besluit over de rijgeschiktheid.

Ook kan het CBR een onderzoek instellen naar aanleiding van een mededeling van de politie. Dit gebeurt als de politie onveilig rijgedrag heeft geconstateerd of als er redenen zijn om te twifelen aan de rijgeschiktheid. Het onderzoek naar de rijvaardigheid is verplicht. Bij vragen over de melding neemt het het CBR contact op met de politie, zodat er in gezamenlijkheid naar het geheel van de bevindingen kan worden gekeken.

De landelijke portefeuillehouder verkeer heeft voorlichting laten geven aan alle operationele politiemedewerkers over de inhoud en relevantie van het mededelingenproces van het CBR, met name waar het gaat over een 130 WVW melding. Uitkomsten van het mededelingenproces bij het CBR worden niet gedeeld met de politie. In het rijbewijsregister wordt geregistreerd of het rijbewijs van een bestuurder geschorst is (bv. in afwachting van een onderzoek), ongeldig is geworden vanwege het niet deelnemen aan een bestuursrechtelijke maatregel of ongeldig is geworden als een bestuurder rijongeschikt is verklaard.

Aanbeveling 3 Beter stroomlijnen van de contacten tussen de politie(eenheden) en het CBR

De contacten tussen de politie en het CBR zouden beter gestroomlijnd moeten worden. Per politie-eenheid is er een vaste contactpersoon voor de contacten met het CBR. Bij het CBR zou erop aangedrongen moeten worden terugkoppelingen alleen via deze contactpersoon te laten lopen. Ook verdient het aanbeveling om de per organisatieonderdeel aangewezen taakaccenthouder meer bekendheid te geven. De taakaccenthouder dient belast te zijn met de kwaliteitscontrole op de in te sturen mededelingen van zijn/haar onderdeel en kan zo nodig advies inwinnen bij de contactpersoon van de eenheid. Er moet worden vastgelegd dat mededelingen ex artikel 130 Wegenverkeerswet uitsluitend via de betrokken taak-accenthouder mogen worden ingestuurd naar het CBR.

Deze maand worden er testen uitgevoerd om een deel van de artikel 130 WWV-mededelingen van de politie aan het CBR te automatiseren. Specifiek gaat dit over de meldingen met betrekking tot drugs. De wens is eerder uitgesproken dat alle WWV-meldingen richting het CBR geautomatiseerd plaatsvinden. Hiervoor is echter een aanpassing nodig in het ICT-systeem van de politie. De ICT van de politie staat echter onder hoge druk. Daarnaast is de samenwerking tussen het CBR en de politie geïntensiveerd om zo meer kennis over het mededelingenproces ter hand te stellen tijdens de politieopleiding bij de politie. Daarnaast is het inrichten van structurele contactpunten tussen de politie en het CBR in elke eenheid ook onderdeel van de gesprekken tussen de landelijke portefeuillehouder verkeer en het CBR. Hiermee doe ik de toezegging⁵⁵ aan het lid Dekker-Abdulaziz (D66) om in te gaan op de stand van zaken rondom de mededelingen van de politie naar het CBR gestand.

Aanbeveling 4 Meer aandacht voor uitwisselen van relevante briefingsinformatie

Indien informatie uit een briefing van een team of afdeling van belang is voor andere organisatieonderdelen dient de leiding van dat team of die afdeling zich ervan te vergewissen dat die andere onderdelen de betreffende informatie ontvangen en dit niet enkel en alleen over te laten aan de informatieorganisatie. In bijzondere gevallen is het wenselijk ook telefonisch contact op te nemen met het andere onderdeel om nadere toelichting te geven.

In Rotterdam is met Dienst Regionale Informatieorganisatie (DRIO) afgesproken om alle relevante informatie tijdens de briefings van alle teams van de eenheid in te brengen. Daarnaast wordt de taak-accenthouder verkeer van elk district hierover geïnformeerd, zodat hij/zij, naast het zelf delen van de relevante informatie, kan toezien op het goed delen daarvan met alle 'blauwe' medewerkers. Daarnaast is de landelijke portefeuillehouder verkeer op landelijk niveau in gesprek met de informatieorganisatie binnen de politie om te bezien hoe informatievoorziening in relatie tot verkeershandhaving kan worden verbeterd.

Aanbeveling 5 Meer aandacht voor technische gebreken van voertuigen bij aanrijdingen

Indien bij een onderzoek naar een aanrijding met een vrachtwagen technische gebreken aan die vrachtwagen worden geconstateerd dient, ongeacht de

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
7 december 2023

Ons kenmerk
5138452

⁵⁵ TZ202212-067

schuldvraag, een zgn. WOK-melding ("Wacht op keuring") te worden opgemaakt, opdat de vrachtwagen pas na herstel van de gebreken weer aan het verkeer kan deelnemen.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Tijdens de integrale controles op het beroepsgoedervervoer sluit de Rijksdienst voor het Wegverkeer (RDW) ook aan. Daarnaast heeft de landelijke portefeuillehouder verkeer de RDW verzocht om nadere duidelijke criteria op basis waarvan de politie vaker een zogenaamde WOK-melding kan doen.

Datum
7 december 2023

Ons kenmerk
5138452

Aanbeveling 6 Meer aandacht voor het gevaar van sluiproutes als gevolg van weeglussen op het hoofdwegennet

Bij het aanbrengen van weeglussen op het hoofdwegennet bestaat het gevaar dat zwaar vrachtverkeer sluiproutes gaat volgen om die weeglussen te vermijden. Het verdient de aanbeveling om deze problematiek nadrukkelijk onder de aandacht te brengen bij de wegbeheerders.

De politie heeft hierin een signalerende en adviserende rol. Binnen elke eenheid is er een verkeersadviseur werkzaam die als het aanspreekpunt voor de wegbeheerders fungeert (Artikel 24 Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer (BABW)). Er is geregeld overleg met de wegbeheerders waarbij sluiproutes een terugkerend onderwerp van gesprek is. Daarnaast worden er, in overleg met de betreffende wegbeheerders, themaweken 'transportcontroles' ingepland, waarin extra aandacht zal worden gegeven aan zwaar vervoer op sluiproutes.

Ondanks dat deze aanbevelingen en de opvolging hiervan natuurlijk geen genoegdoening kunnen geven voor het grote verlies voor de familie, vrienden en collega's hopen de korpschef en ik dat we met deze aanpak de kans op herhaling van deze tragische gebeurtenis kunnen verkleinen.

Motie opvoeren alcoholcontroles

Tijdens het debat van 7 juli 2023 is de motie⁵⁶ van het lid Bromet overgenomen waarin de regering wordt verzocht om het aantal alcoholcontroles in het verkeer fors op te voeren.

De politie is van mening dat het rijden onder invloed van alcohol, drugs en lachgas de onverminderde aandacht verdient. Dit is en blijft één van de prioriteiten van de politie in de verkeershandhaving en is ook door het OM en de politie als zodanig benoemd in de Leidraad verkeershandhaving⁵⁷. Zoals al eerder met uw Kamer besproken, zet politie de laatste jaren minder in op grootschalige alcoholcontroles, omdat deze door het gebruik van sociale media minder effectief zijn geworden⁵⁸. Mede daarom wordt er meer nadruk gelegd op flexibele en risico-gestuurde controles. De politie maakt hierbij gebruik van informatie over bijvoorbeeld lokale (grootschalige) samenkomsten, feesten en evenementen en zet op basis daarvan gerichte verkeerscontroles in. Hierbij maakt de politie vanuit haar professionaliteit en expertise, onder het bevoegd gezag, de afwegingen op welke wijze en in welke regelmaat zij deze controleacties uitvoeren en welke

⁵⁶ Kamerstukken TK 2022-2023, 29398 nr. 1069

⁵⁷ Leidraad Verkeershandhaving, zie kamerstukken TK 2016-2017, 29398 nr. 546

⁵⁸ Kamerstukken TK 2022-2023, 29398 nr. 1062

middelen ze hierbij inzetten. Hierbij kan de gevraagde politie-inzet versus beschikbare capaciteit ook een rol spelen. Deze keuzes worden op lokaal en regionaal niveau gemaakt. Het is niet aan mij als minister van Justitie en Veiligheid om in deze operationele professionele afweging van de politie te treden.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
7 december 2023

Ons kenmerk
5138452

Ik onderschrijf net zoals de politie wel het belang van de handhaving van rijden onder invloed in het verkeer. Daarom werkt mijn ministerie ook samen met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat aan een integrale aanpak rijden onder invloed⁵⁹. Een van de vier pijlers binnen deze aanpak is het versterken van de handhaving en verminderen van recidive. Hier wordt onder andere gekeken naar hoe de objectieve en subjectieve pakkans kan worden vergroot, maar ook welke andere manieren er naast de handhaving door de politie mogelijk zijn om het aantal rijdende onder invloed terug te dringen.

CTER-registraties bij de politie

Toelichting op de procedure om te komen tot registratie van CTER-incidenten

Tijdens het vragenuur van 24 oktober 2023 heeft de minister voor Rechtsbescherming toegezegd dat ik uw Kamer zal informeren over de werkwijze van de politie in de bestrijding van terrorisme, extremisme en radicalisering. In dat kader zal ik ingaan op het recht op inzage en correctie van de gegevens die de politie over burgers vastlegt en de informatieverwerking van de politie bij de bestrijding van terrorisme, extremisme en radicalisering. Daarnaast zal ook worden ingegaan onder welke wettelijke voorwaarden informatie gedeeld kan worden met nationale, buitenlandse en internationale organisaties en de wijze waarop signaleringen geplaatst worden. Als laatste zal ik ingaan op de voormalige werkwijze van de politie ten tijde van uitreizigers, meer specifiek de LOP-J lijst.

Handelingsperspectief veronderstelde onterechte signaleringen

In de afgelopen anderhalf jaar is er in toenemende mate aandacht voor personen die hinder ondervinden bij het reizen naar derde landen, waarbij zij aangeven dat dit mogelijk wordt veroorzaakt door een signalering. De impact, die een veronderstelde onterechte signalering op iemands leven kan hebben, is groot. Op 31 mei 2023 heb ik uw Kamer per brief⁶⁰ geïnformeerd over hoe mensen geholpen kunnen worden binnen de wettelijke en praktische mogelijkheden. Zoals ik ook heb aangegeven tijdens het commissiedebat⁶¹ van 7 juni 2023 is een centraal meld- en/of contactpunt niet direct een oplossing of mogelijkheid, omdat een in te richten meld- en/of contactpunt geen inzage heeft in de systemen en geregistreerde persoonsgegevens van alle bevoegde signalerende instanties. Het is niet wenselijk een nieuwe voorziening op te richten met de verregaande bevoegdheid toegang te krijgen tot alle systemen en signaleringen. Om een helpende hand te bieden aan de personen die problemen ondervinden, zal ik samen met mijn betrokken collega's een handreiking opstellen voor burgers. Daarin zal staan hoe en op welke wijze zij per (mogelijke betrokken) instantie inzage kunnen krijgen in de gegevens die een desbetreffende instantie over hem of haar heeft geregistreerd en hoe hiertegen (indien gewenst) bezwaar kan worden aangetekend.

⁵⁹ Kamerstukken TK 2022–2023, 29398 nr. 1059

⁶⁰ Kamerstukken TK 2022–2023, 29754 nr. 679

⁶¹ Kamerstukken 2022–2023 29754 nr. 687

Recht op inzage en correctie bij politie

Ten aanzien van de politie werkt inzage (en correctie) als volgt. Iedere burger heeft recht op inzage in de persoonsgegevens die de politie over hem verwerkt. De betrokkene kan daartoe een schriftelijk verzoek indienen op basis van artikel 25 van de Wet politiegegevens (hierna: Wpg). De politie is in beginsel gehouden de betrokkene inzage te geven in de persoonsgegevens die de politie over hem verwerkt of heeft verwerkt. Een verzoek om inzage wordt echter geheel of gedeeltelijk afgewezen als een weigeringsgrond van toepassing is. De weigeringsgronden zijn opgenomen in artikel 27 van de Wpg en hebben o.a. betrekking op de bescherming van de openbare en nationale veiligheid, het vermijden van belemmeringen in gerechtelijke onderzoeken en procedures en de bescherming van rechten en vrijheden van derden. Daarnaast kan de politie bij inzageverzoeken alleen inzage geven in de persoonsgegevens die door de Nederlandse politie worden of zijn verwerkt. De politie kan derhalve geen inzage geven in de verwerking van persoonsgegevens over de betrokkene door andere instanties of door diensten of autoriteiten in andere landen.

Werkwijze van de politie bij de bestrijding van terrorisme, extremisme en radicalisering

Een effectieve bestrijding van terrorisme is essentieel voor de bescherming van onze nationale veiligheid. Om relevante signalen over mogelijk terroristische delicten in een vroeg stadium te kunnen onderkennen, is een goede informatiepositie en- uitwisseling, nationaal alsook internationaal, binnen de daarvoor bestaande wettelijk kaders, noodzakelijk.

De politie verwerkt in het kader van de dagelijkse uitvoering van de politietaak relevante gegevens die in het kader van die taak worden waargenomen of ontvangen (art. 8 Wpg), bijvoorbeeld naar aanleiding van een melding of tijdens een surveillance in de wijk. Die informatie wordt geregistreerd in de politiesystemen. Op die manier kan de informatie worden gedeeld met andere agenten binnen het korps voor wie de informatie ook noodzakelijk is of kan zijn bij de uitvoering van hun taak. De Wpg voorziet in deze mogelijkheid om gegevens die zijn verkregen voor de ene politietaak, onder voorwaarden ook te verwerken voor een andere politietaak. Zo gaat het ook bij de bestrijding van terrorisme, extremisme en radicalisering.

Wanneer informatie relevant kan zijn in het kader van de bestrijding van terrorisme, extremisme en radicalisering dan kan hieraan laagdrempelig een codering worden meegegeven. Medewerkers, die zijn getraind in het zorgvuldig duiden en interpreteren van informatie, beoordelen vervolgens deze informatie onder andere op relevantie. Dit gebeurt via een landelijk uniform werkproces, wat getraptd binnen de wettelijke kaders van de Wpg plaatsvindt.

In 2021 waren er 3678 registraties waar een nadere duiding werd gevraagd of deze informatie relevant was in het kader van de bestrijding van terrorisme, extremisme en radicalisering. In 2022 waren dit 2921 registraties en in 2023 (gemeten tot 1 sept) waren dit er 1966. Om en nabij 60% van de registraties waaraan een codering, zoals bovenstaand, wordt gekoppeld wordt na duiding door een betreffende medewerker als niet relevant aangemerkt ten aanzien van de bestrijding van terrorisme, extremisme en radicalisering. Het gaat hierboven

dus nadrukkelijk om het aantal registraties waarop duiding heeft plaatsgevonden en niet om het aantal personen.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

De Wpg biedt als genoemd de mogelijkheid om informatie die in het kader van de politietaak is vastgelegd onder voorwaarden ook voor andere, in de Wpg limitatief genoemde, doeleinden verder te verwerken. Dat kan zijn voor het opstarten van een opsporingsonderzoek (art. 9 Wpg). Dit is van toepassing als er feiten of omstandigheden naar voren komen waaruit blijkt dat er een redelijk vermoeden van schuld aan een strafbaar feit is. De andere mogelijkheid wanneer informatie als relevant wordt beoordeeld ter bestrijding van terrorisme, extremisme en radicalisering is dat deze informatie wordt opgenomen in een zogenaamd themaregister (art. 10, lid 1, onder b Wpg). Het themaregister stelt de politie in staat om diverse signalen, die op zichzelf mogelijk nog geen betekenis lijken te hebben, vast te leggen en met elkaar in verband te brengen. Het gaat dus nadrukkelijk om het verkrijgen van meer inzicht op basis van al bestaande (politie-)gegevens. Dat is nodig voor het opbouwen en in stand houden van een informatiepositie. Hierdoor kan de politie het plegen van deze ernstige misdrijven bestrijden en voorkomen, bijvoorbeeld door de (verdere) strafbare voorbereiding daarvan te verstoren. Juist vanwege de aard van deze gegevensverwerking zijn themaverwerkingen alleen mogelijk onder strikte voorwaarden. Zo worden themaverwerkingen verricht in een afgesloten gedeelte van het ICT systeem dat de politie gebruikt voor de verwerking van politiegegevens ten behoeve van de opsporing. De gegevens in dit deel van het systeem zijn alleen toegankelijk voor een beperkt aantal daarvoor geautoriseerde en opgeleide medewerkers en zijn niet benaderbaar met de reguliere bevragingssystemen voor politiedatabanken. Ook is verder gebruik van deze gegevens strikt beperkt.

Datum
7 december 2023
Ons kenmerk
5138452

Het themaregister is in de eerste plaats bedoeld om meer inzicht te krijgen in het betreffende thema. Wanneer informatie is opgenomen in het themaregister betekent dat dus niet automatisch dat hieraan een bepaalde opvolging wordt gegeven door de politie. De informatie kan bijvoorbeeld wel als relevant zijn beoordeeld ter bestrijding van terrorisme, extremisme en radicalisering maar (nog) geen aanleiding geven voor vervolgstappen. Als er wel aanleiding is om vervolgstappen te overwegen, dan kan bijvoorbeeld worden besloten om een persoon die in het themaregister voorkomt op te nemen in de afstemmingslijst. Het plaatsen van een persoon op de afstemmingslijst gebeurt in overleg met het bevoegd gezag, wie het bevoegd gezag is, is afhankelijk van de omstandigheden per casus. De afstemmingslijst omvat een selectie van personen die op dat moment voldoet aan de gestelde criteria. Personen die op de afstemmingslijst staan, kunnen worden aangedragen voor het casuoverleg waar gezamenlijk bekeken wordt wat de beste interventie voor de situatie en betrokkene is. Op deze wijze komen personen waarover zorgen zijn met betrekking tot radicalisering, extremisme en terrorisme tijdig in beeld. Deze werkwijze staat bekend als de Persoonsgerichte Aanpak (PGA). Het exacte aantal personen dat, in afstemming met het bevoegd gezag, op dit moment voorkomt op de afstemmingslijst is een momentopname en wordt niet gedeeld uit veiligheidsoverwegingen. Het aantal beperkt zich tot minder dan duizend.

De hierboven beschreven werkwijze is van toepassing wanneer een signaal vanuit de politieorganisatie zelf komt. Daarnaast bestaat ook de mogelijkheid dat de

politie relevante informatie ontvangt van andere nationale en internationale instanties bijvoorbeeld door middel van een ambtsbericht van de veiligheidsdiensten.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
7 december 2023

Ons kenmerk
5138452

Signaleringen en informatie-uitwisseling met het buitenland

Zoals ik ook in mijn brief⁶² van 31 mei 2023 heb beschreven, stopt de aanzienlijke dreiging die uitgaat van terrorisme niet bij onze landsgrenzen. Daarom is het cruciaal om gezamenlijk met onze Europese en internationale partners op te treden. Het delen van informatie ter bestrijding van terrorisme, extremisme en radicalisering is daarvoor een belangrijke randvoorwaarde. Voor het signaleren van personen door bevoegde instanties of informatie-uitwisseling met buitenlandse diensten en autoriteiten bestaan wettelijke (afwegings)kaders die met zorgvuldigheid worden gehanteerd. Per individuele casus wordt door het Openbaar Ministerie afgewogen op grond van de voor hen geldende wetgeving of informatie-uitwisseling met het buitenland of een internationale signalering noodzakelijk en proportioneel wordt geacht. Daarnaast dient de politie zelf, als verwerkingsverantwoordelijke, te toetsen of de informatiedeling rechtmatig is op grond van de gegevensbeschermingswetgeving zoals onder andere is vastgelegd in de Wpg (zie o.a. artikelen 15, 15a en 17a van de Wpg). Ook voor de verwerking en verwijdering van gegevens, waaronder voor het opheffen van een signalering, bestaan wettelijke kaders en richtlijnen ter bescherming van de burger. Voor de politie zijn er verschillende kanalen beschikbaar om informatie te delen met buitenlandse diensten en autoriteiten: Het Schengen Informatiesysteem (hierna: SIS) via Bureau SIRENE, Europol, INTERPOL en via daartoe aangestelde verbindingsofficieren (ook wel: Liaisons-officers).

Schengen Informatiesysteem

Het Schengen Informatiesysteem is een hit/no-hit informatiesysteem dat grenscontroles en samenwerking tussen rechtshandavings- en migratieautoriteiten ondersteunt in en tussen de Schengenlidstaten. Het hoofddoel van SIS is het behouden van interne veiligheid binnen het Schengengebied, gelet op het ontbreken van interne grenscontroles. Elk land dat gebruikt maakt van het SIS heeft een nationaal bureau SIRENE dat de signaleringen in SIS plaatst. Het gaat hierbij onder meer om signaleringen van personen met het oog op bijvoorbeeld aanhouding, overlevering of uitlevering of het houden van toezicht op onderdanen van derde landen voor wie een verbod op binnenkomst of verblijf (inreisverbod) is genomen. Ook kunnen personen voor onopvallende of gerichte controle worden gesignaleerd om informatie te verkrijgen over die personen met het oog op het vervolgen van strafbare feiten en het voorkomen van dreigingen ten aanzien van de publieke of nationale veiligheid. Naast de nationale toetsing op informatie-uitwisseling geschiedt opname in SIS pas nadat is voldaan aan daarvoor gestelde eisen zoals beschreven in de Verordening (EU) nr. 2018/1862 van het Europees Parlement en de Raad van 28 november 2018.

Europol

Europol is een multinationale onderzoeksorganisatie en het samenwerkingsverband van de politiediensten van de Europese Unie. Europol

⁶² Kamerstukken TK 2022–2023, 29754 nr. 679

zorgt ervoor dat de rechtshandhavinginstanties in de verschillende lidstaten onderling informatie kunnen uitwisselen. Europol is geen signalerende instantie, maar een informatie verwerkende instantie met diverse databanken. In het Besluit politiegegevens is een specifieke bepaling opgenomen voor verstrekking van gegevens aan Europol. (zie artikel 5:7 van het Besluit politiegegevens) De wettelijke grondslag en voorwaarden voor gegevensverwerking door Europol zijn vastgelegd in de Europolverordening.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
7 december 2023

Ons kenmerk
5138452

Interpol

De International Criminal Police Organisation INTERPOL (verder: Interpol) is een internationaal samenwerkingsverband gericht op het ondersteunen van politieorganisaties bij het voorkomen en bestrijden van criminaliteit. Interpol heeft een databank en een informatiesysteem om rechtshandavingsautoriteiten van individuele landen te ondersteunen in het uitvoeren van hun respectievelijke taken. Via Interpol kunnen aangesloten landen zogenaamde notices (dat zijn notificaties/signalerings) toesturen aan andere aangesloten landen. De notices zijn een verzoek aan de aangesloten landen om bijvoorbeeld iemand aan te houden, iemand onopvallend te controleren in het kader van een strafrechtelijk onderzoek, om te waarschuwen voor de dreiging die van een persoon uitgaat, of om vermiste personen te lokaliseren. Diffusions zijn hetzelfde als notices, maar aan specifiek aan de door de verzender geselecteerde, aangesloten entiteiten gericht. De Wpg biedt een grondslag voor verstrekking van gegevens aan Interpol. Naast de nationale toetsing op informatie-uitwisseling heeft Interpol ook eigen regels voor de gegevensverwerking waar door hen aan wordt getoetst.

Verbindingsofficieren

De verbindingsofficieren, ook wel de liaisons-officers, zijn de verbindende schakel tussen de Nederlandse strafrechtketen en buitenlandse politiediensten. Deze verbindingsofficieren worden geplaatst bij een Nederlandse vertegenwoordiging (ambassade, consulaat (generaal)), in het buitenland of een buitenlandse ambassade in Nederland en krijgen in de regel de diplomatieke immuniteit van het gastland vanwege het specifieke karakter van hun functie. Ze zijn in die hoedanigheid vaak ook het officiële kanaal voor het Nederlandse Openbaar Ministerie om verzoeken tot informatie over te brengen aan buitenlandse diensten of autoriteiten en zijn vaak betrokken bij de afhandeling van uitgaande en inkomende verzoeken om rechtshulp. Verbindingsofficieren hebben in het buitenland geen executieve bevoegdheden maar vallen voor het doorgeven van informatie in beginsel onder het gezag van de officier van justitie. Bij de doorgifte van gegevens zijn zij gebonden aan de Wpg. Op dezelfde wijze worden in Nederland geplaatste buitenlandse verbindingsofficieren ingezet als formeel kanaal voor het doorgeven en ontvangen van politie- en justitiegegevens. Ook dat gebeurt in beginsel onder gezag van het Openbaar Ministerie.

Voormalige werkwijze ten tijde van uitreizigers (LOP-J lijst)

In het kader van veronderstelde onterechte signaleringen wordt vaak de LOP-J lijst aangehaald en op welke wijze deze met het buitenland is gedeeld. Tot 2018 werd binnen de politie gebruik gemaakt van een LOP-J lijst, dit staat voor Landelijk Overzicht Politie Jihadgang. Deze lijst wordt nu niet meer gebruikt. Dit was een lijst waarop de politie in de periode van hoge terroristische dreiging in

Nederland van omstreeks 2012 tot 2018 een overzicht bijhield van uitreizigers die vertrokken richting gebieden die destijds waren aangemerkt als jihadistische 'strijdgebieden' zoals in Syrië en Irak. Op de LOP-J lijst stonden behalve degenen die daadwerkelijk vertrokken, ook personen waarvan aangenomen werd dat zij de intentie hadden om uit te reizen (door uitspraken of door een daadwerkelijke, maar gefaalde poging), en degenen die anderen behulpzaam waren bij uitreizen (de zogeheten facilitators en ronselaars). Personen die zich aansloten bij niet-jihadistische strijdgroepen stonden er niet op. De voormalige LOP-J lijst werd samengesteld door de landelijke eenheid op basis van informatie die werd aangeleverd door de regionale eenheden. Daardoor ontstond een dynamisch werkdocument waarmee op landelijk niveau overzicht en inzicht ontstond van de uitreis problematiek. Er stonden gedurende de periode van gebruik continu om en nabij 400 personen op deze lijst. Ook de destijds geldende wettelijke kaders⁶³ bevatten grondslagen om gegevens nationaal en internationaal te delen met (signalerende) diensten in het buitenland onder gezag van de officier van justitie en in overeenstemming met Wpg. Ik verwijs hiervoor ook naar mijn kamerbrief⁶⁴ van 24 juli 2023. In 2018 is een landelijk uniform werkproces ingevoerd waar alle politie-eenheden de informatie over personen die mogelijk betrokken zouden kunnen zijn bij het plegen of beramen van terroristische misdrijven inzichtelijk wordt gemaakt met een zogenoemde afstemmingslijst (zoals hierboven toegelicht). De LOP-J lijst wordt momenteel niet meer gehanteerd binnen de politie.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
7 december 2023

Ons kenmerk
5138452

Stand van zaken algoritmeregister

De politie gaat gebruik maken van het centrale Algoritmeregister van de Nederlandse overheid. In het Algoritmeregister moeten alle algoritmes met een hoog risico op impact op mensenrechten of met directe gevolgen voor burgers worden opgenomen. Er is sprake van een uitzondering voor de politie wanneer het gaat om algoritmes die specifiek voor opsporingsonderzoek worden ontwikkeld, wanneer publicatie van dat algoritme op dat moment het opsporingsbelang onevenredig schaadt. Voor de politie geldt wel het uitgangspunt dat zij zo transparant als mogelijk moet zijn in het algoritmeregister.

Het vullen van het Algoritmeregister vraagt dat allereerst wordt beoordeeld welke algoritmes er worden gebruikt bij de politie waarbij er sprake is van een hoog risico zoals hierboven omschreven. Daarna moet alle benodigde informatie worden geïnventariseerd en vervolgens vertaald naar begrijpelijke teksten om te publiceren. Daarmee komt de politie tegemoet aan het transparant en uitlegbaar maken van de toepassing en de uitkomst van algoritmes. Dit proces is erg arbeidsintensief.

De politie heeft bij mij aangegeven dat het streven is om voor het einde van 2023 minimaal één algoritme gepubliceerd te hebben in het Algoritmeregister. Na publicatie van het eerste algoritme zal de politie zich inspannen om ook de overige hoog risico algoritmes, zo snel als binnen de eisen van zorgvuldigheid mogelijk is, te publiceren. Naar verwachting duurt dit zeker tot eind 2025.

⁶³ Als gevolg van de richtlijn 2016/680 is de Wet politiegegevens aangepast en is het wettelijk kader voor de doorgifte van politiegegevens aan het buitenland verduidelijkt.

⁶⁴ Kamerstukken TK 2022–2023 29754 nr. 688

Vuurwerk

Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's

Toezegging nadere informatie toename explosies

In het Commissiedebat ondermijning van 11 oktober 2023 heb ik u toegezegd om meer informatie te geven over de toename van het aantal incidenten met explosieven en het lopende onderzoek dat de politie en het OM daar naar doet, o.a. vanuit de bredere opsporingsteams. We zien immers een stijging van het aantal incidenten met explosieven en ook meer verspreid over het land.

Datum
7 december 2023

Ons kenmerk
5138452

Onderstaand vindt u een het meest actuele overzicht van alle explosies over het jaar 2023. De cijfers dateren van 31 oktober 2023. Het is niet mogelijk om een direct verband te leggen tussen deze explosies en drugs- of bendeoorlogen. In antwoorden op Kamervragen van het lid Van Haga.⁶⁵ heb ik u gemeld dat ik meer informatie vanuit onderzoek naar deze incidenten en de bijbehorende resultaten zou afwachten. Er vinden door heel Nederland aanslagen plaats waarbij explosieven worden gebruikt. In veel gevallen zijn de precieze motieven voor het plegen van aanslagen niet bekend. Zo is er in meer dan de helft van de incidenten geen zicht op de uitvoerder. Van de aangehouden verdachten is meer dan de helft jonger dan 23 jaar. Ongeveer 1 op de 10 verdachten is minderjarig. Opdrachtgevers en uitvoerders vinden elkaar met name via social media apps.

Inmiddels heeft de Eerste Kamer ingestemd met de wijziging van artikel 174a Gemeentewet, waarmee voor burgemeesters een specifieke bevoegdheid voor het sluiten van woningen na een aanslag wordt gecreëerd. Ik bespreek ook met gemeenten, OM en politie of daarnaast aanvullende ondersteuning nodig is. Verder is door het Landelijk Informatie- en Expertise Centrum een *fieldlab* ingericht waarin verschillende politie eenheden, gemeenten, OM en RIEC's in samenwerken om met nieuwe interventies te komen op het thema explosies/excessief geweld in het drugsmilieu.

2023	aanslag	plofkraak	Aantr. IED	Aantr. vuurwerk	Anders
PL0100 Noord-Nederland	14	1	4	1	2
PL0600 Oost-Nederland	24	2	7	2	0
PL0900 Midden Nederland	45	5	16	6	1
PL1100 Noord-Holland	47	3	7	1	0
PL1300 Amsterdam	142	4	13	2	0
PL1500 Den Haag	64	3	4	1	0
PL1700 Rotterdam	170	1	10	4	0
PL2000 Zeeland West-Brabant	14	1	2	1	0
PL2100 Oost-Brabant	7	0	5	0	1
PL2300 Limburg	13	0	3	1	0
PL2600 Landelijke Eenheid	0	0	0	0	0
Totaal	540	20	71	19	4

⁶⁵ Kamerstukken TK 2023-2024, 2023Z14022

Mijn inzet is er altijd op gericht om dergelijke incidenten te voorkomen. Dit doen we onder andere door een langdurige, intensieve én gezamenlijke aanpak van de georganiseerde en ondermijnende criminaliteit. De politie zet opsporingscapaciteit in om de uitvoerders en opdrachtgevers op te sporen. We weten dat de uitvoerders vaak jong zijn en bereid om voor relatief weinig geld ernstige geweldsdelicten te plegen. Daarom willen we jonge aanwas voorkomen door integraal samen te werken en te investeren in de meest kwetsbare wijken van Nederland met de aanpak Preventie met Gezag. Daarnaast vraagt de aanpak van dit probleem een internationale samenwerking op het gebied van de aanpak van zwaar en explosief vuurwerk (zie onder).

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
7 december 2023

Ons kenmerk
5138452

De aanpak van illegale handel en het misbruik van professioneel vuurwerk

In Nederland zien we de afgelopen jaren een toename in het gebruik van explosieven bij misdrijven die worden gemaakt met het kruit of flitspoeder afkomstig uit professioneel (knal)vuurwerk. Hiervoor worden vooral flashbangers gebruikt, waarvan de meest bekende soort de in Italië legaal geproduceerde cobra is. Dit heeft grote maatschappelijke gevolgen, zoals het gevoel van onveiligheid in een buurt waar een explosief voor een woning of bedrijf is geplaatst. De misdrijven waarvoor de zelfgemaakte explosieven worden gebruikt kunnen in verband worden gebracht met criminele groepen en georganiseerde ondermijnende misdaad.⁶⁶ Echter is een direct verband nog niet te leggen. Dit wordt nog nader onderzocht. In het verlengde hiervan hebben we de laatste jaren als gevolg van professioneel (knal)vuurwerk te maken met openbare ordeverstoringen, wordt het tegen onze hulpverleners gebruikt en leidt het tot gevaarlijke situaties, ongevallen en schade bij ondeskundige opslag en gebruik. Bezit van professioneel vuurwerk is alleen toegestaan voor personen met gespecialiseerde kennis en mag enkel worden afgestoken met een ontbrandingstoestemming.⁶⁷ In principe gaat het om een legaal product zolang er sprake is van een categorie-aanduiding en CE-kenmerk.⁶⁸ Professioneel vuurwerk, zoals flashbangers, kunnen dus legaal en ongelimiteerd geproduceerd worden. De legale productie en illegale handel zijn problematisch omdat we signaleren dat deze artikelen in de praktijk nauwelijks toepassing vinden bij vuurwerkshows en grotendeels direct het illegale circuit inleken.

In de strijd hiertegen wordt samen met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW), de politie, het Openbaar Ministerie (OM) en de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) zowel nationaal als internationaal ingezet op onder meer preventieve maatregelen en een stevig opsporingsapparaat. Om te voorkomen dat burgers die niet over specialistische kennis beschikken professioneel vuurwerk afsteken en misbruiken hebben het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) en IenW in overeenstemming met de motie Verkuijlen gezien of gerichte voorlichting kan worden uitgebreid. Ook hebben de ministeries gewerkt aan een uitvoerige en doelgerichte campagne richting de jaarwisseling waarin zowel ouders als jongeren bewust worden gemaakt van de huidige vuurwerkregels en de risico's en gevaren van (professioneel) vuurwerk.⁶⁹ Tevens wordt vanuit het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC), in opdracht van het ministerie van Justitie en Veiligheid en in samenwerking met

⁶⁶ Dreigingsbeeld Milieucriminaliteit 2021, p. 212

⁶⁷ Volgens art. 7 lid 3 Richtlijn 2013/29/EU (Pyrorichtlijn), art. 1.1.2a en art. 3B.1 Vuurwerkbesluit

⁶⁸ Art. 8 lid 2 Richtlijn 2013/29/EU (Pyrorichtlijn)

⁶⁹ Kamerstukken TK 2023-2024, 36251, nr. 7

het OM, onderzoek gedaan naar de specifieke daderprofielen en wordt inzicht gegeven in welke straffen en (preventieve) interventies effectief (kunnen) zijn om misbruik van professioneel vuurwerk tegen te gaan. Verder is op basis van gesprekken met de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) over het verbod op het gebruik van klaphamers, toegezegd in de motie Verkuijlen, een handreiking beschikbaar gesteld over de gevaren en wet- en regelgeving rondom deze zelfgemaakte omstreden constructie. In de handreiking wordt verwezen naar een voorbeeldartikel in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) ten behoeve van een lokaal verbod in die gemeenten waar jaarlijks overlast en gevaar hiervan wordt ervaren. Opname in de modelverordening APV is volgens de VNG niet noodzakelijk, gezien de problematiek niet in elke gemeente speelt.⁷⁰

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
7 december 2023

Ons kenmerk
5138452

Om de opsporing en het optreden tegen illegale handel en het gebruik van professioneel vuurwerk voor criminele doeleinden te verstevigen, wordt veelvuldig samengewerkt tussen (internationale) opsporingsdiensten om het probleem bij de bron aan te pakken. Dit heeft resultaat: er is steeds meer zicht op het functioneren van de illegale vuurwerkhandel.⁷¹ Hierin is publiek-private samenwerking cruciaal. In voorbereiding met het ministerie van Economische zaken en Klimaat en de ILT zijn in dat kader gesprekken gevoerd met verschillende bedrijven binnen de postsector. Vuurwerk per post wordt voor de postbedrijven als een hoog risico gezien, aangezien het de veiligheid van medewerkers direct in gevaar brengt. De scans ontworpen door de postsector hebben een hoge kans op detecteren en dit wordt door de bedrijven als succesvol gezien. Daar komt bij dat de ILT een hoog slagingspercentage heeft bij controles (c.a. 70%) en de ontwikkelingen op de vuurwerkmarkt nauwkeurig bijhoudt. Zoals toegezegd in de motie Verkuijlen worden deze extra maatregelen om de verzending van illegaal vuurwerk per post of pakket tegen te gaan, meegenomen in het Integrale Postplan.^{72,73}

In lijn met de hiervoor genoemde acties onderken ik de wens van uw Kamer om een verkenning te doen naar mogelijkheden voor het uitbreiden van opsporingsbevoegdheden op dit terrein. Daarom worden zoals toegezegd in de motie Verkuijlen die gaat over het brengen van categorie F4-vuurwerk onder de Wet Wapens en Munitie (WWM), samen met politie, OM en het ministerie van IenW gesprekken gevoerd over de normstelling rondom illegale handel en misbruik van dit type vuurwerk en over het huidige instrumentarium van burgemeesters en politie voor de opsporing en handhaving.⁷⁴ In het licht van deze motie dient alvast te worden opgemerkt dat vuurwerk van categorie F4 niet zonder gevolgen naar de Wet Wapens en Munitie kan worden overgeheveld. Naast dat de WWM niet dezelfde waarborgen biedt als huidige wet- en regelgeving, mogen lidstaten het op de markt aanbieden van pyrotechnische artikelen die aan de eisen van de Pyrorichtlijn voldoen, niet verbieden, beperken of belemmeren.⁷⁵

⁷⁰ Kamerstukken TK 2023-2024, 36251, nr. 9

⁷¹ Afgelopen jaar werd een recordhoeveelheid bestemd voor de illegale markt onderschept (Zie de vuurwerkbarometer 2022 van het Openbaar Ministerie: www.om.nl/onderwerpen/jaarwisseling-vuurwerk/vuurwerkbarometer).

⁷² Kamerstukken TK 2023-2024, 36251, nr. 8

⁷³ Dit wordt vastgesteld via de MCAO begin 2024. Een belangrijke rol daarin speelt het multidisciplinaire HARP team (Hit and Run Post) dat begin 2024 werkende weg onderdeel zal zijn en hieraan bijdraagt.

⁷⁴ Kamerstukken TK 2023-2024, 36251, nr. 6

⁷⁵ Art. 4 Richtlijn 2013/29/EU (Pyrorichtlijn)

Het brengen van F4-vuurwerk onder de WWM, waarin een algeheel verbod geldt en een vergunningstelsel van kracht is, kan gezien worden als aanscherping of beperking in het aanbieden van pyrotechnische artikelen op de interne markt. Dit zou ingaan tegen Europese wet- en regelgeving. Overigens dient de kanttekening te worden geplaatst dat misdrijven gepleegd met vuurwerk, zoals vernieling, brandstichten, mishandeling, wel al vallen onder de WWM. Begin 2024 zal ik hierop terugkomen en uw Kamer informeren over bovengenoemde inventarisatie en daarin verschillende afwegingen meenemen.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
7 december 2023

Ons kenmerk
5138452

Tot slot wordt ook binnen Europees verband gezocht naar goede samenwerking met lidstaten, gezien de illegale handel over landsgrenzen heen gaat. Vanuit Nederland wordt gepleit voor het verbieden van productie van professioneel (knaal)vuurwerk in de vorm van flashbangers, het maximeren van de hoeveelheid kruit of flitspoeder in vuurwerkartikelen, het verbeteren van de zichtbaarheid van de handelsstromen van illegale handel en een invoering van de pyro-pass binnen de gehele EU waardoor marktdeelnemers verplicht dienen te worden gecontroleerd op vereiste specialistische kennis.

Het afsteken van vuurwerk tijdens de jaarwisseling is voor veel mensen een geliefd ritueel. Conform de motie Van der Plas, die pleit voor het in het oog houden van de proportionaliteit van maatregelen, staan de genoemde acties een feestviering niet in de weg zolang iedereen zich aan de vuurwerkregels houdt.⁷⁶ Tegelijkertijd kunnen we niet ontkennen dat vuurwerk een schaduwkant heeft waar het kabinet zich ernstig zorgen om maakt. Het wordt gebruikt door de georganiseerde misdaad om mensen te intimideren, het gaat gepaard met illegaal gebruik en illegale handel van professioneel vuurwerk en cijfers laten zien dat steeds meer jongeren in aanraking komen met dergelijk vuurwerk.⁷⁷ In gezamenlijkheid met de staatssecretaris van IenW, politie, OM en de ILT blijf ik mij hier daarom voor inzetten.

Politievrijwilligers

Laatste stand van zaken politievrijwilligers

In het eerste halfjaarbericht politie 2023 heb ik uw Kamer geïnformeerd over het werkplan politievrijwilligers om de instroom en inzet van politievrijwilligers te borgen, vergroten en verbreden. Er werd ingegaan op de eerste stappen van het werkplan, namelijk de aanstellingsmogelijkheid ATH-boa voor politievrijwilligers en de herijking van de visie op politievrijwilligers. Hierbij informeer ik uw Kamer over de laatste stand van zaken.

ATH-boa aanstelling voor politievrijwilligers

Momenteel worden politievrijwilligers ingezet op basis van drie verschillende aanstellingen:

1. De executieve aanstelling als ambtenaar voor de uitvoering van de politietaak met generieke inzetbaarheid, met volledige opsporingsbevoegdheid (Generiek). Deze politievrijwilligers zijn werkzaam in de Gebiedsgebonden Politiezorg/basisteams.
2. De executieve aanstelling als ambtenaar voor de uitvoering van de politietaak met specifieke inzetbaarheid (ESI). Met deze aanstelling zijn

⁷⁶ Kamerstukken TK 2023-2024, 36251, nr. 5

⁷⁷ Kamerstukken TK 2022-2023, 28684, nr. 723

- politievrijwilligers onder andere werkzaam binnen de forensische opsporing en intelligence.
3. De aanstelling als ambtenaar voor de uitvoering van administratieve, technische of andere taken voor de politie (ATH).

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
7 december 2023

Ons kenmerk
5138452

Eén van de maatregelen uit het werkplan is om een vierde aanstellingsvorm voor politievrijwilligers mogelijk te maken, namelijk een ATH-aanstelling met een boa aanwijzing. Dit is een smalle executieve aanstelling, waardoor niet de initiële politieopleiding van twee jaar (vier jaar in deeltijd) doorlopen hoeft te worden. In tegenstelling tot beroepskrachten zijn er nog geen ATH-boa politievrijwilligers. Naar verwachting kunnen er gemiddeld 100 politievrijwilligers per jaar met een ATH-boa aanstelling instromen in de politieorganisaties.

Om uitvoering te geven aan deze maatregel is de Beleidsregel Buitengewoon Opsporingsambtenaar per 1 juli jl. aangepast. Het pakket van taken en werkzaamheden, dat de politievrijwilligers met een ATH-boa aanstelling gaan uitvoeren, is voorgelegd aan de Toetsingscommissie politievrijwilligers voor een toets op arbeidsverdringing. Het uitgangspunt is dat politievrijwilligers aanvullend zijn en geen formatieplekken innemen. Er is daarmee geen sprake van arbeidsverdringing. Over de uitkomst is nog geen overstemming met de politievakorganisaties bereikt en hierover lopen nog gesprekken.

Visie op politievrijwilligers

Het werkplan omvat veel verschillende maatregelen en acties. Hierom is prioritering van de maatregelen en acties noodzakelijk en daarvoor is richting en commitment van de verschillende partijen van belang. De huidige visie op politievrijwilligers is, gezien de vele veranderingen in de maatschappij, waaronder digitalisering en maatschappelijke onrust, niet meer actueel en de omschreven inzet van politievrijwilligers is niet meer passend bij wat de maatschappij en politieorganisatie vragen.

Daarom is gestart met de actualisatie en herijking van de visie op politievrijwilligers. De verwachting is dat politie samen met mijn ministerie in 2024 tot een gedragen visie komt waarbij politievakorganisaties, de politievrijwilligersbond (LOPV) en politievrijwilligers worden betrokken. Ook het inzetkader, het sturingsconcept en het kader voor het wervings-, en selectie- en aanstellingsproces worden hierin meegenomen. Aan de hand van de geactualiseerde visie op politievrijwilligers zullen de maatregelen en acties in het werkplan worden geprioriteerd.

WODC-onderzoek

De acties in het werkplan richten zich op de verschillende soorten van inzet van politievrijwilligers binnen de politie. De benodigde opleiding voor en begeleiding van politievrijwilligers verschilt per soort inzet waaraan een aanstellingsvorm is gekoppeld, evenals de werkzaamheden waarop zij kunnen worden ingezet. Over de hoogte van de kosten en de baten van de verschillende aanstellingsvormen is weinig bekend. Om, onder andere in de visie op politievrijwilligers, tot beter onderbouwde keuzes te komen over de mate waarin op de verschillende aanstellingsvormen wordt ingezet, voert het WODC een onderzoek uit. Hierin wordt een drietal probleemstellingen onderzocht, namelijk;

1. Hoe verhouden de investeringen en de opbrengsten van de inzet van politievrijwilligers met verschillende aanstellingsvormen zich tot elkaar?

2. Welk onderscheid kan hierbij gemaakt worden naar de directe kosten en baten en de maatschappelijke kosten en baten die uit de verschillende typen aanstellingen volgen?
3. En welke randvoorwaarden gelden bij een grotere inzet van politievrijwilligers binnen de verschillende aanstellingsvormen?

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
7 december 2023

Ons kenmerk
5138452

De uitkomsten van dit onderzoek worden in 2024 verwacht en deze worden meegenomen in de herijking en actualisering van de visie op politievrijwilligers.

Veiligheidsagenda

Motie tussenbericht van de Veiligheidsagenda

Zoals verzocht in de motie van de leden Mutluer en Michon⁷⁸, geef ik de Kamer bij deze een tussenbericht over de uitvoering van de Veiligheidsagenda 2023-2026. Zoals gemeld in het commissiedebat over cybercrime van 30 maart 2023, ga ik in op de stand van zaken rond het mogelijk maken van online aangifte bij ransomware én de toezegging⁷⁹ die ik heb gedaan in het wetgevingsoverleg over Slotwet en Jaarverslag van 29 juni 2023 om aandacht te besteden aan de voortgang op de afspraak inzake de financiële paragraaf in ondermijningsonderzoeken.

Eind 2022 heb ik, na uitgebreid overleg met de voorzitter van het College van procureurs-generaal, de regioburgemeester en de korpschef, de nieuwe landelijke beleidsdoelstellingen voor de politie vastgesteld en neergelegd in de Veiligheidsagenda 2023-2026 en de Kamer daarover geïnformeerd. Uw Kamer is in de gelegenheid om voor aanvang of gedurende dit proces haar opvatting en wensen mee te geven aan de minister. Echter, uw Kamer heeft in dit proces, dat is vastgelegd in artikel 18 van de Politiewet 2012, formeel geen rol. Ik begrijp dan ook de wens van de leden Mutluer en Michon om door middel van een tussenbericht in een vroeg stadium van de looptijd van de Veiligheidsagenda meer beeld te krijgen bij de vraag of de juiste doelstellingen zijn gesteld en daarbij een passend ambitieniveau is overeengekomen. Dit tussenbericht gaat over de uitvoering in de eerste acht maanden van de vierjarige uitvoeringsperiode en geeft op basis daarvan een doorkijk naar de uitvoering in de periode hierna. Dat doe ik zo goed mogelijk, maar met de kanttekening dat na acht maanden onmogelijk een volledige indruk gegeven kan worden, ook vanwege de wijze van registreren of vanwege operationele activiteiten die in de loop van het jaar nog moeten worden afgerond. Niet voor niets heb ik met politie een vast eindejaar (12-maands) rapportagemoment afgesproken.

Op basis van het tussen resultaat na acht maanden, verwachten politie en Openbaar Ministerie op koers te liggen voor een goed jaarresultaat op de beslagdoelstelling (die is gesteld op 190 miljoen in 2023). Het is uiteraard niet mogelijk om met zekerheid te zeggen dat de doelstelling uiteindelijk helemaal gehaald zal worden. Op online seksueel kindermisbruik (doelstelling is 130 onderzoeken naar vervaardigers/ misbruikers en 20 naar keyplayers/ netwerken in 2023) blijft het geregistreerde resultaat na acht maanden nog wat achter, maar politie en het Openbaar Ministerie geven daarbij aan dat ze verwachten dat dit nog gaat bijtrekken. Ook op cybercrime (gesteld op 310 verdachten in 2023) lijkt de realisatie nog wat achter te blijven. De doelstellingen op de aanpak van

⁷⁸ Kamerstukken TK 2022-2023, 29628 nr. 1143

⁷⁹ Toezegging TZ202306-324

criminele samenwerkingsverbanden (gesteld op 1530 onderzoeken in 2023), mensenhandel (gesteld op 220 verdachten in 2023) en gedigitaliseerde criminaliteit (gesteld op 2200 verdachten in 2023) geven een positief beeld, op basis waarvan een goed of voldoende jaarresultaat kan worden verwacht.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
7 december 2023

Ons kenmerk
5138452

Vanwege de toezeggingen die ik heb gedaan in het commissiedebat over cybercrime op 30 maart 2023 en in het wetgevingsoverleg op 29 juni 2023 ga ik hier in op twee kwalitatieve afspraken uit de Veiligheidsagenda. Een daarvan ziet op het verbeteren van de mogelijkheden om online aangifte te doen van cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit. De afgelopen periode is gewerkt aan de realisatie van een internetaangiftemogelijkheid voor burgers wanneer zij slachtoffer zijn van ransomware. Deze mogelijkheid is op 30 oktober jl. gerealiseerd, evenals een digitale aangiftemogelijkheid voor telefonische helpdeskfraude. Ten aanzien van de afspraak om in alle projectvoorstellen van ondermijningsonderzoeken een financiële paragraaf op te nemen kan ik melden dat elke eenheid in projectvoorstellen en weegdocumenten voor ondermijningsonderzoeken een financiële paragraaf hanteert. Gaandeweg is men daar een eigen vorm aan gaan geven. In samenwerking tussen collega's vanuit de intelligence organisatie en de opsporing werkt de politie nu aan een landelijke kwalitatieve standaard. De bedoeling is om de kwaliteit van de financiële paragraaf te verhogen en de scope te verbreden. Daardoor kunnen stuur- en weegploegen in het onderzoek betere keuzes maken en kunnen effectievere interventies worden gepleegd, waaronder het afpakken van crimineel verdiend vermogen.

De motie vraagt om in te gaan op nieuwe wetgeving die de resultaten op afspraken uit de Veiligheidsagenda positief zouden kunnen beïnvloeden. In het debat is met name het wetsvoorstel confiscatie criminele goederen (ook wel aangeduid als NCBC of *non conviction based confiscation* genoemd, namelijk in verband met de hoogte van de beslagdoelstelling. Aan deze wetgeving wordt hard gewerkt, waarbij ook nadrukkelijk wordt gekeken naar de uitkomsten van de onderhandelingen over een Europese confiscatierichtlijn. Het is dus nog onduidelijk wanneer nieuwe wetgeving in werking zal treden. Verder merk ik nog op dat met de toepassing ervan klein zal worden begonnen, zodat met een nieuwe procedure ervaring kan worden opgedaan. Al met al zal de impact op het beslagresultaat gedurende de looptijd van deze Veiligheidsagenda dus zeer beperkt zijn. Ik zie op dit moment geen andere nieuwe wetten of wetsvoorstellen die een substantiële impact zouden hebben op de realisatie van de afspraken in de Veiligheidsagenda.

De motie vraagt verder om een relatie te leggen tussen extra investeringen en het ambitieniveau van de doelstellingen. De investeringen vanuit het Coalitieakkoord Rutte IV en de middelen die in het najaar van 2021 beschikbaar zijn gesteld, waren bekend bij het opstellen van de Veiligheidsagenda. Het zijn investeringen die zullen leiden tot een structurele versterking van het fundament van de politie, maar er is geen directe relatie tussen deze investeringen en de afspraken op de thema's in deze Veiligheidsagenda.

Tot slot vraagt de motie om de uitkomst van het WODC-onderzoek 'Koers bepalen' naar de aanpak van georganiseerde criminaliteit te betrekken, met name vanwege de vraag of binnen dat onderwerp op de goede thema's wordt gefocust. In mijn beleidsreactie aan de Kamer (bijlage bij voortgangsbrief ondermijning d.d. 22 mei 2023) heb ik laten weten geen aanleiding te zien om binnen de aanpak

georganiseerde ondermijnende criminaliteit de focus of aandacht te gaan verleggen.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Alles overziend en na bespreking met de LOVP-partners ben ik nog steeds van mening dat we in de Veiligheidsagenda de juiste thema's hebben gekozen en daarop doelstellingen zijn overeengekomen met een passend ambitieniveau. Daar wordt door de politie met volle inzet aan gewerkt. Over de voortgang ben ik met politie, Openbaar Ministerie en Regioburgemeesters steeds in gesprek. Daarbij beschouwen we de realisatie van streefcijfers per jaar niet sec, maar in de context van het meerjarig perspectief en met aandacht voor het verhaal achter de cijfers. Er kunnen altijd ups en downs zijn, of wijzigingen in aanpak, en dat kan het ene jaar een ander thema betreffen dan het andere jaar. Daarbij speelt ook steeds een rol dat ook in de komende jaren sprake blijft van grote druk op de capaciteit van politie.

Datum
7 december 2023

Ons kenmerk
5138452

Digitale wijkagent

Toezegging rol van de digitale wijkagent bij het tegengaan agressie en geweld tegen journalisten

Zoals toegezegd aan de Kamer tijdens het debat over persvrijheid en persveiligheid op 1 juni 2023⁸⁰, informeer ik u over welke rol een digitale wijkagent kan spelen op het tegengaan van online agressie en geweld tegen journalisten. Naast wijkagenten wordt sinds enkele jaren binnen basisteams ook de rol van digitaal wijkagenten ingevuld. De digitaal wijkagent en de wijkagent op straat vullen elkaar aan. De digitaal wijkagent is er voor de online basis politiezorg. Als digitale wijkagenten tijdens hun werk op strafbare feiten stuiten, zo ook tegen journalisten, dan zullen zij hierop actie ondernemen. Echter is het niet de taak van de digitale wijkagent om hierop te monitoren.

Wet wapens en munitie

Stand van zaken Modernisering Wet wapens en munitie

In mijn beleidsreactie van 4 juli 2023⁸¹ op het rapport 'Ringend rond de roos' van de Commissie Wet wapens en munitie heb ik uw Kamer toegezegd dat mijn ministerie de door de Commissie Wet wapens en munitie geconstateerde knelpunten en adviezen nader zou uitwerken. In mijn brief heb ik nader gespecificeerd welke knelpunten aan de hand van de methodiek van het Beleidskompas zouden worden geanalyseerd. Mijn ministerie heeft deze onderwerpen inmiddels grotendeels uitgewerkt. Uit deze analyses is gebleken dat er achter de knelpunten fundamentele vraagstukken zitten die nader moeten worden onderzocht en waarvoor beleidskeuzes moeten worden gemaakt. Op basis van deze bevindingen heb ik besloten dat deze fundamentele vraagstukken eerst moeten worden uitgewerkt, voordat met de knelpunten op een goed onderbouwde en beleidsverantwoordelijke wijze aan de slag kan worden gegaan. Hierbij wordt door mijn ministerie met urgentie doorgewerkt aan het thema beoordeling van de psychische gesteldheid in relatie tot de omgang met wapens en munitie en het onderwerp 3D-printen van wapens. Ik zal u hierover nader informeren in het voorjaar van 2024.

⁸⁰ Toezegging TZ202306-040

⁸¹ Kamerstukken TK 2022-2023, nr. 33033-37

Wet vastleggen en bewaren van kentekens

Privacy audit Wet vastleggen en bewaren van kentekengegevens door de politie

De wet 'vastleggen en bewaren van kentekengegevens door de politie' (artikel 126jj Wetboek van Strafvordering) geeft regels over het, met behulp van automatische kentekenherkenning (ANPR), vastleggen en bewaren van kentekengegevens door de politie en de Koninklijke marechaussee. In het onderliggende besluit⁸² is de verplichting opgenomen om jaarlijks een privacy audit uit te voeren.

In mijn brief van 3 april 2023⁸³ heb ik uw Kamer geïnformeerd over de uitkomst van de privacy audit over 2021. De uitkomst van die privacy audit was negatief. De politie is (mede) naar aanleiding van die negatieve uitkomst een verbetertraject gestart. De uitvoering van dit verbetertraject liep door tot in 2022, en voor enkele verbeterpunten in 2023. In diezelfde Kamerbrief heb ik de verwachting uitgesproken dat de positieve resultaten van het verbetertraject waarschijnlijk nog niet volledig zichtbaar zal zijn in het auditrapport over 2022.

KPMG heeft onlangs, zoals verwacht, een afkeurend oordeel gegeven over de verslagperiode van 1 januari 2022 tot en met 31 december 2022. De geconstateerde afwijkingen hebben zich voorgedaan voordat de verbetermaatregelen in werking waren getreden. De implementatie van de verbetermaatregel die het onmogelijk maakt om logbestanden te muteren staat voor het laatste kwartaal van 2023 op de planning.

Ik heb er vertrouwen in dat de getroffen maatregelen effectief zijn. Het auditrapport (bijlage 8) is samen met de aanbiedingsbrief van de korpsleiding bij deze brief gevoegd.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
7 december 2023

Ons kenmerk
5138452

⁸² 'Besluit vaststelling nadere regels vastleggen en bewaren kentekengegevens ex artikel 126jj Wetboek van Strafvordering'

⁸³ Kamerstukken TK 2022-2023, nr. 2023D13759